

BERTRAND

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

"Second class mail registration number 1952"

LEIDŽIA SPAUDOS B-VE "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyriausias redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Vyr. redaktoriaus pavaduotojas Vacys Žizys.
Administratorius ir techninis redaktorius Pranas Padkštaitis.

TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal -- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$7.50 Canada \$7.50
JAV ir Pietų Amerika... \$8.00 USA & South America. \$8.00
Visur kitur \$8.50 Other Countries \$8.50
Atskiras numeris. \$0.25 Single copy \$0.25

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

KALBA, PASAKYTA Š.M. RUGPIŪČIO 31, HAMILTONE, LIETUVIŲ DIENOS PROGA

Šiuos metus pavadiname Šeimos ir Švietimo metais. Bet susirinkome šiandien ir savo metinę šventę ne tik tai paminėti metų vardą. Susirinkome kaip visos žemdirbių gentys - į talkos pabaigtuves ir naujo darbo pradžią. Taip susirenka upeliai ir upokšniai, upės ir lietūs, krenta iš debesų tyvuliuojančius ežerus. Taip susirenka kaimynai, draugai ir bičiuliai rudėjanči vakarą po šiaurės žvaigždėm. Taip susirenka benamiai, kad nors keletą valandų galėtų pasikalbėti apie praėjusius laikus, apie buvusius ir tebesančius, apie svajones ir viltį, be kurios joks išeivis negali gyventi, kaip žuvis be vandens. Veltui mes apgaudinėsime paprastais, realiais ar intelektualiais žodžiais, mes nuo savo likimo nepabėgsime ir turėsime gyventi iki amžiaus galo su tuo išskirtinio žmogaus ženklu ant kaktos ir širdies. Mūsų jaunieji taip pat turės nuolat apsispręsti ir rinktis, nes ir jų likimas - ar jie to nori, ar ne - yra mūsų likimas. Savo kraujo negali atsisakyti, savo žemės negali atsisakyti, savo motinos ir tėvo negali atsisakyti. Visa tai yra duota, yra amžiams tavo ir tavo vieno.

Tokia šeimos šventė yra ir šis susijungimas ir suvažiavimas. Tokia šeimos šventė yra kiekviena Lietuvių Diena Kanadoje. Tokia yra savo šeimos manifestacija su visom jos gražiausiom apraiškom ir su visais nedatekliais. Nesididžiukime per daug, bet ir neteiskime bereikalo. Tie, kurie mūsų išmanymu - daug geriau visą padaro, yra jau šimtus kartų kartoję, kad lietuviai savo suvažiavimuose ir savo veikloje yra atsiekę daug daugiau, negu visi kiti išeiviai. Nesigėdinkime savųjų, neatsiribokime nuo jų, nes namai yra vieni ir viena yra visų motina. Ją ne dėl turto, ne dėl blizgesio, ne dėl pranašumo

mylime, bet dėl to, kad ji sava.

Apie šeimą buvo kalbėta, ir bus kalbėta dar laug ir ilgai. Ji yra pirmoji ir pati pagrindinė kiekvienos bendruomenės lastelė. Be jos nebūtų ir mūsų. Be jos nebūtų nei tautų, nei tradicijų, nei pačios žmonijos tęstinumo. Visa tai yra akivaizdžios tiesos. Bet verta jas kartas nuo karto pakartoti, kad nepamirštume. Lietuviškoji šeima išeivijoje yra toji pilis drūta, kaip sako mažlietuvių giesmė, ir ją atsimuša visos svetimųjų bangos ir kėsiai. Tą valandą, kai lietuviškoji šeima išeivijoje praras savo atsparos taškus, praras ir pati lietuvių bendruomenė ir tikrą savo atramą.

Lietuviškas žodis "švietimas" yra ne tik tiktai tikslus, bet ir taiklus nusakymas tam žmogaus lavinimo procesui, kuris vyksta visą žmogaus amžių. Džiugu, kad tiek daug jaunųjų turime šiandien savo tarpe. Gerai, kad jie atlieka beveik visą Lietuvių Dienos programą. Pasididžiuoti verta, kad jie yra atsiekę daugiau, negu mes. Taip turi būti. Taip yra parašyta likimo knygoje, nes jaunieji tęs mūsų darbą ir įgyvendins mūsų troškimus bei siekimus. Jų yra rytdiena ir to niekas negali ir negalės paneigti. Jie suprato, kad tikrai šviesus žmogus, tik apsišvietęs lietuvis, gali ir galės patarnauti savo gimtinei. Tik išsilavinę žmonės sugebės iškovoti savo žemei laisvę. Tik tokie, kurie žino visus naujuosius sąjūdžius ir juose mokės dalyvauti, savęs neprarasdami, galės iškovoti Lietuvai laisvę. Šviesos ir saulėtekio ieškotojai turi pažinti šviesą ir saulėtekį. Laisvės ir žmogui meilės skelbėjai turi pirmiausia patys sugebėti išmokyti kitą žmogų išlaisvinti ir jį mylėti. Bet kokia neapykanta - gimdo tik neapykantą. Bet koks įtarinėjimas ir teisimas kito, gimdo tik

įtarinėjimą ir kito teisimą. Žinau, kad paskira Lietuvių Diena to nepanaikins, bet noriu tikėti, su jumis visais, kad šioji bus pradžia tokio naujo kelio ir naujo tikėjimo kiekvienu žmogumi - neatsižvelgiant į jo spalvą, įsitikinimus, pasaulėžiūrą ar religiją. Mes turime kovoti prieš tamsą, tik tai tada ir tik tai tada kovosime už šviesą. Kai kovosime už kiekvieno žmogaus ir kiekvienos tautos laisvę, tada ir tik tai tada kovosime ir už savo žemės laisvę.

Broliai ir seserys, tebūna tad ši kalba tikrai tokia: kalba už savuosius, tai yra, visus, gyvenančius ant šito žemės rutulio, taip spalvingo ir gyvo, kokį ji matė astronautai iš tūkstančio mylių. Atsitraukim ir mes nors valandėlei nuo smulkių ir vienadienių nesusipratimų ir nesantaikų ir pažiūrėkime savo broliui ir seseriai į akis. Jie yra mūsų broliai ir seserys. Yra tiesa šioje žemėje. Yra laisvė šioje žemėje. Yra Viešpaties įstatymai, kurių joks žmogus sulaužyti ar panaikinti negali. Ir tokia šilima nešini švėskim penkioliktojo Kanados Lietuvių Dieną, lyg ji būtų vieninga visam žemės rutulyje. Ir po jos atsiminkime tai, kad po visų švenčių ateina darbymetė. Ir atsiminkime tai, kad tik darbymetė parodo kiek ir ko žmogus yra iš tiesų vertas. Žodis be žmogaus rankų ir širdies yra negyvas rašmuo. Būkime tie, kurie neveltui mūsų pirma knyga kalbėjo be galio paprastais, bet pačiais giliausiais žodžiais: Broliai ir seserys, imkit mane ir skaitykit...

Skaitykit ir klausykit per šias dienas įvykstančio stebuklo: NET IŠ PELENŲ KELIASI ŽMONĖS IR TAUTOS. Mes prisikelsim iš nakties ir pelenų, nes tikime savo tauta ir savo saulėtekio šviesa.

Henrikas NAGYS

Mokslo ir Kūrybos simpoziumui ruošti Techninės komisijos posėdis įvyko 1969 m. rugpiučio mėn. 26 d. Natūių na-

paskutinis kraštas Europoje, tebesąs Romos krikščionybės religijoj. Nuo Lietuvos į šiaurę ir į Rytus Europoje prasižieda kitokios religijos, arba net bedievybė, ko įkyriai siekia bolševikija. Be kitko, Lietuva yra išskirtinai nuskriausta valstybė, nes iki šiol dar neturi savo kardinolo.

Nereikia kuklintis ir tokį kvietimą pradėti Popiežiui rengti tuoj pat, nes lietuviams persikuklinus, ko gero už akių užbėgs lenkai ar net bedieviai rusai - maskviniai komunistai. Tais atvejais lietuviai bėl būty pralaimėję teisėtą kovą Vatikane, kaip nekarta yra įvykę.

Galimas dalykas / beveik tikra / rusai - bolševikai, dabartiniai Lietuvos okupantai, tokiam sumanymui pasipriešins, popiežiui patars nevykti ar neduos leidimo atvykti. Dėl to nereikėtų nusiminti: būtų padarytas oficialus kvietimas Popiežiui lankytis Lietuvos sostinėje Vilniuje, kurį laikas nuo laiko mūsų įtakingieji dvasininkai, tikėjimo šventaisiais, pakartotų.

Pats reikalo - sumanymo išskėlimas pasaulio spaudoje pridurtų neabejotiną gyvumo Lietuvos bylą.

Algirdas Gustaitis
Los Angeles, Calif.

P.L.B. KANADOS KRAŠTO VALDYBA

KLB-nes Krašto Tarybos suvažiavimo dalyviai 1966 metais Toronte.

KLB KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

KLB VII-sios Krašto Tarybos 2-ji sesija šaukiama š.m. spalio mėn. 18 d. šeštadienį 11 val. r. Prisikėlimo parapijos patalpose, 1011 College St., Toronto, Ont. Arčiausiu metu Krašto Tarybos nariams bus išsiuntinėti pakvietimai, suvažiavimo dienotvarkė ir 1968 m. Krašto Tarybos suvažiavimo protokolas. Suvažiavimo metu protokolas nebus skaitomas, tad Krašto Tarybos nariai, pastebėję kokius nors netikslumus, savo pastabas prašomi pareikšti dar prieš jo patvirtinimą.

KLB Apylinkių valdybas prašome paruošti trumpus, kondensuotus pranešimus raštu, kad juos perskaitytus būtų galima įteikti suvažiavimo sekretorijai prisegti prie suvažiavimo protokolo. Ypačingai prašomos raštiškai pranešimus atsiųsti visos KLB Apylinkių valdybos, kurios dėl didelių nuotolių į Krašto Ta-

rybos suvažiavimą atstovų neatšiuosia.

Primename, kad KLB Krašto Tarybos nariais yra 30 rinktų atstovų, visų KLB Apylinkių valdybų pirmininkai arba jų įgaliojiniai, KLB Krašto Valdybos ir Garbės Teismo nariai.

Prašome KLB Krašto Tarybos narius iš anksto rezervuoti spalio mėn. 18 d. suvažiavimui, kadangi kiekvieno Krašto Tarybos nario pareiga ir darbas lietuviškoj dirvoj reikalauja jame dalyvauti.

SOLIDARUMO ĮNAŠAS

Gautas solidarumo įnašas iš Toronto, Calgary ir Sudbury apylinkių Ačiū. Prasome ir kitas KLB Apylinkių valdybas atsiskaityti nors savaitę prieš Krašto Tarybos suvažiavimą, palengvinant Krašto Valdybos išdėdinti darbą sudaranį 1968 -69 metų apyskaitą.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA
HAMILTONE
15-toji Kanados Lietuvių

Diena Hamiltone praėjo su dideliu pasisekimu. Nežiūrint didelių karščių, išskilmėse dalyvavo per 2000 asmenų. Vien tik Jaunimui skirtos programos sutraukė per 350 Kanados lietuvių jaunimo. Pati šventė taip pat buvo plačiai išgarsinta Hamiltono spaudoj, radio ir televizijoje.

Krašto Valdyba dėkoja Hamiltono apylinkės valdybai, Organizaciniam Komitetui ir visiems hamiltoniečiams prisidėjusiems prie šios dienos pasisekimo. Dėkojame taip pat prel. Dr. J. Tadaraiškui, leidusiam pasinaudoti parapijos patalpomis ir suorganizuoti religinę programą dalį.

Ta pačia proga prašome KLB Apylinkių valdybas apsispręsti ir su konkrečiais pasiūlymais atvykti į Krašto Tarybos suvažiavimą dėl 1970 metų Kanados Lietuvių Dienos rengimo.

Krašto Valdyba

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ / CENTRO VALDYBA ŠVIETIMO TARYBOS INFORMACIJA

muose Čikagoje. Posėdyje dalyvavo komisijos nariai kun. J. Borevičius S.J., dr. Ringus, V. Kamantas, A. Augaitis, B. Nainys ir Patariamasis Programos Komisijos narė dr. E. Vaišnienė. Posėdžio dalyviai susipažino su simpoziumo programos ruošimo eiga ir aptarė su tuo susijusius techniskus darbus. Padėkos Dienos savaigalio metu Čikagoje įvykstančio Mokslo ir Kūrybos simpoziumo programos paruošimas šiuo metu yra baigiamas.

Dr. Elona Vaišnienė, JAV LB Švietimo Tarybos narė, 1969 m. rugsėjo 4 dieną, ketvirtadienį, 8 v.v. Margutyje kalbėjo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo aktualiais klausimais. Dr. E. Vaišnienė yra taip pat simpoziumo Patariamasis Programos Komisijos narė ir aktyviai dalyvauja simpoziumo paruošimo darbuose.

JAV LB APYGARDŲ VALDYBOMS

(Moksleivių vajeus reikalu)

Lituanistinio švietimo ir Šeimos Metai jau yra įkopti antrąją savo pusę, tačiau tik nedidelė dalis užsimotų darbų yra atlikta. Vienas iš tokių didesnės apimties darbų yra Centro valdybos 1969 m. kovo mėn. paskelbtas lituanistinių mokyklų moksleivių vajeus, LB apylinkės buvo prašytos vajeus įvykdyti iki birželio mėn. pabaigos. Deja, šis darbas nebuvo išvystytas ir jo rezultatai dar labai menki.

JAV LB Centro valdyba šio uždavinio tinkamam atlikimui skiria didelį dėmesį. Turimomis žiniomis dar daug lietuvių lituanistinių mokyklų negauna. Tai didelė žala lietuvių tautai.

Centro valdyba rugpiučio 20 dienos bendraraščiu dar kartą apylinkėms priminė šį uždavinį ir prašė jį sąžiningai atlikti.

Šių metų rugsėjis - Bendruomenės mėnuo yra išimtinai tik šiam tikslui paskirtas. Kad apylinkėms būtų lengviau moksleivių vajeus pravesiti, į talką prašome ateiti ir apygardų valdybas. Apygardų valdybas prašome imtis iniciatyvos vajeus koordinuoti, paraginti apylinkių valdybas, išjudinti jas aktyviai jungtis į šį darbą ar tai betarpiu kontaktuojant valdybų pirmininkus, ar apygardų ribose sukviečiant apylinkių valdybų atstovų pasitarimus. Taip pat prašome vajeus populiariuoti, savo ribose sukviečiant spaudos atstovų konferencijas ir juos paprašant apie vajeus rašyti.

Apygardos valdyba yra darbų planuotoja, koordinatore, skatintoja ir rėmėja savo apygardos ribose. Jos įsijungimas į šį darbą apylinkėms būtų svarbi parama ir paskata. Todėl prašome Apygardų valdybas atlikti viską kas galima kad vajeus pasistiektų.

JAV LB Centro Valdyba

LITUANUS ŽURNALAS, MINĖDAMAS 15 METŲ SUKAKTĮ, SKELBIA JUBILIEJINĮ VAJŲ — SU YPATINGOM DOVANOM.

Jau penkioliki metai, kai Litanus, leidžiamas anglų kalba, atlieka laisvųjų lietuvių šauklio pareigas 97 pasaulio šalyse — tiek valstybių jis paštu pasiekia keturis kartus metuose. Penkiolikos metų sukakties proga, esami ir būsimi Litanus skaitytojai, atsuntę 5 dol. čekį, kviečiami dovanai atsimti šampano bonką. Čekius rašykite LITUANUS vardu, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690. Gavę iš Jūsų prastą ar visai naują prenumeratą, tuoj pasiųsime šampano kortelę, kurią nemokamai iškeisite į šampaną vienoje iš devynių, kortelėje pažymėtų, didžiųjų Kane Beverage krautinių Chicagoje. Dovaną atsimti su kortele asmeniškai.

Šis nepaprastas LITUANUS vajeus baigiasi rugsėjo 1 d. — Darbo Dienos šventėje. Visais klausimais prašome skambinti Chicagos telefonu 434-0706, Jonui Kučėnui. LITUANUS reikalų vedėjui.

Šia proga dėkojame Kane Beverage krautuvėms už dovanotą šampaną.

LITUANUS

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pozicijai ar nuomonei. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.

Red.

Gerb. Redaktoriai,

Dabartinis popiežius lanko si įvairiose pasaulio vietose, kaip joks kitas jo pirmtakas. Jis jau buvo Azijoje, P. Amerikoje, neseniai net Afrikoje. Skelbiama, kad popiežius kasmet numatęs aplankyti bent vieną valstybę užsienyje.

Jei lanko net puslaukines

tautas, kodėl negalėtų aplankyti senos kultūros valstybės Lietuvos? Siūlau, kad lietuviai dvasininkai pasistengtų įtikinti Jo Šventenybę aplankyti Lietuvą, nors dabar ir komunistų - rusų okupuotą. Tuo būtų padaryta nauda, kurią galima įvairiai interpretuoti.

Vienas svarbesnių tokio apsilankymo motyvų: Lietuva yra

SKYRIŲ VEDA SKAUTININKAS L. EIMANTAS.
1496 Mardell Place, London, Ont. Canada.

KAS JIEMS PADĖJO IŠAUGTI SĀMONINGAIS LIETUVIAIS.

Š. m. rugpjūčio mėn. antroje pusėje Dainavoje, prie Detroit, Mich., vyko labai darbinga III-čioji mokytojų studijų savaitė, kurioje tikrai gausiai dalyvavo ir mūsų jaunimas iš JAV-bių bei Kanados. Jaunimo reikalams ir gal net problemos pasvarstyti buvo skirta kelio-lik valandų ir malonų pažymėti, kad savo reikalų svarstyme mūsų jaunimas labai aktyviai reiškesi.

Viena popietė buvo specialiai skirta jaunimo simpoziumui: kas ir kaip mums padėjo išaugti sąmoningais lietuviais? Simpoziumo moderatorius p. Arvydas BARZDUKAS, jaunas mūsų išeivijos intelektualas ir akademikas, mokslus baigęs čia Amerikoje, pasikvietė lyg privačiam pasikalbėjimui 4-rius jaunimo atstovus, tris baigusius aukš. lituanistines mokyklas ir vieną jauną mokytoją ir statydamas jiems įvairius klausimus bandė panagrinėti virš minėtų temų. Jaunimo atstovai mielai nurodė keletą akstinių padėju-

sių jiems išaugti lietuviškoje dvasioje.

Mums skautams būdinga ir pažymėtina yra tai, kad be eilės kitų dalykų simpoziumo dalyviams minėtame reikale labai daug padėjo aktyvus dalyvavimas mūsų jaunimo organizacijose. Kai simpoziumo moderatorius paklausė, kurioms organizacijoms jie priklauso ar priklausė ir veikia, visiketurį atstovai atsakė, kad jie esą lietuvių skautų sąjungos nariais.

Antras per simpoziumą iškeltas ir būdingas pabrėžimas buvo tai kad jiems - sąmoningiems lietuviams - nereikėjo iš šalies įrodinėjimo, jog lietuvių žmonijos kultūros ir tautų lobyno baruose yra tik kra ir reikalinga vertybė. Jaunimo simpoziumo dalyviai ir didelė studijų savaitės jaunimo dauguma pasisakė, kad jie yra patys patyrę ir pažinę lietuvių vertę. Jos jie negalėję nusipirkti, bet, jaunimas, tapęs sąmoningais lietuviais, mato, kad yra žymiai save praturtinę intelektualiai.

L. E-tas

Montrealio lietuvių jauniosios skautės atsilankiusios buvo į NL redakciją ir leidyklą, susipažinti kaip paruošiamas ir išleidžiamas lietuviškas laikraštis. Nuotrauka J. Kardo.

III-čioji MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ DAINAVOJE

Mokytojų studijų savaitės - jau prigijusi tradicija. Š. m. rugpjūčio mėn. 17-24 dienomis Dainavoje/prie Detroit, Mich./įvykusi III mokytojų studijų savaitė viršijo buvusias ir savo programa ir dalyvių skaičiumi. Šį kartą kreiptas ypatingas dėmesys ne tik į mokyklą, bet ir į mokytojų problemą ir bandyta pateikti naujų mokymo būdų bei kelių. Taip pat stipriai buvo užakcentuota priešmokykliniame amžiuje vaikų psichologiniai aspektai ir atsidėjus panagrinėta tautinis bei bendruomeninis jaunųjų ugdymas. Be to, ypač jaunieji mokytojai ar besiruošę jais tapti jaunuoliai, kurių šį kartą tikrai buvo daug, turėjo geros progos arčiau susipažinti su kalbiniais dalykais ir lietuvių literatūra.

Tikrai buvo malonu klausytis prof. Alfredo Senn'o, didžio baltų kalbų žinovo ir daugelio mūsų kalbininkų mokytojo, įdomios ir moksliškai pagrįstos paskaitos apie lietuvių kalbos

protistorę. Kalbininko Leonardo Dambriūno vestas lietuvių kalbos seminaras susilaukė ne tik jaunųjų, bet ir visų dalyvių labai gyvo domėjimosi, nes tai buvo kondensuotas visų svarbiausių mūsų kalbos dėsnių labai tinkamas išdėstymas. Rašytojas Aloyzas Baronas labai vaizdžiai ir išsamiai apibūdino tėvynėje esančius rašytojus bei jų kūrybą. Pabrėžė, kad ten yra gerų knygelių, paruoštų vaikams. Šia vaikų literatūra galėtų naudotis ir mūsų mokyklos bei čia priaugančioji karta. Pedagogas Antanas Rinkūnas, nuolat besisiteliojantis mūsų lituanistiniui švietimui, studijų dalyviams pateikė savo samprotavimus bei stilymus apie taip vadinamą beskyrinę sistemą, kaip vieną naujesnį mokymo būdą. Lietuvių tarpe ir spaudoje buvo jau plačiau kalbėta ir rašyta apie šią sistemą, todėl p. Rinkūnas studijų dalyviams panorė supažindinti su ja praktiškai, t. y. visus studijų dalyvius padalino į kelias grupes

ir su jomis pravedė seminarą. Daugelis grupių iš esmės pasisakė už šią sistemą, tik stulė kai kurių pakeitimų bei padorių pastabų. Bendra nuomonė - ten ir kur sąlygos palankios, vistiek prie šios sistemos reiktų eiti palengva - palaipsniui.

Šių studijų rengėjai manė, kad mūsų mokyklose yra reikalingas tautinis ir bendruomeninis ugdymas. Šiam reikalui Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas p. St. Barzdukas turėjo net porą paskaitų, kuriose nušvietė bendruomenės vietą ir svarbą gyvenime bei reikalą tautai turėti mokyklų programose. Todėl jis pateikė ir tautinio auklėjimo vadovėlio metmenis. Kitai dienai buvo net numatytas simpoziumas apie tautinį ugdymą, bet, kai kuriems preliantams negalėjus dalyvauti, pasitenkinta viena išsamia Baltimore's mokyklos vedėjo p. Radžiaus paskaita, po kurios būta įdomių diskusijų. Buvo net linkusių pabrėžti, kad bemokymai vaikams lituanistinių dalykų, jau savime juos tautiniai ugdome. Todėl, girdi, ar jau būtina turėti atskiras tautinio ugdymo programas.

Atsidėjus aptarti ir naujai pasirodžiusieji mokykliniai vadovėliai. Mok. J. Plačas referavo apie G. Česenės II skyriui skirtą "Rūtelę", o p. J. Tamulis - apie Z. Ašoklio Lietuvos geografijos vadovėlį. Tiesa, kai kurios Chicago mokyklos atsisakė vartoti "Rūtelę", bet jų motyvai pasirodė nepakankamai pagrįsti ir todėl studijų dalyviai per diskusijas priėjo nuomonės, kad šis vadovėlis naudotinas. Jį ir švietimo Taryba yra aprojavusi. Teigiamai įvertintas ir p. Z. Ašoklio geografijos vadovėlis.

Kai ir visur, studijose jaunimo reikalai buvo dėmesio centre. Jaunimo simpoziumas, kas padėjo išaugti sąmoningais lietuviais, visus įtraukė į idomias ir rimtas diskusijas. Aptartos, tur būt, visos teigiamos paskatos ir žalingos įtakos, veikiančios mūsų jaunimą. Labai pakedenti svetimai, bet visgi mūsų jaunimo kartais pasisavinami pročiai ar polinkiai. Net vakare, per laisvą tribūną, vėl plačiai buvo paliesti tie patys jaunimo ir mums visiems aktualūs reikalai. Didelė dauguma jaunimo supranta ir vertina lietuvių, tik gal savo rolę išvaizduoja kiek kitaip; todėl bando dažnai ieškoti naujų kelių bei susidaryti viso to savitą sampratą.

Reiktų paminėti ir kitus simpoziumus. Vaikų laikraščio "Eglutės", kaip pagalbinės mokymo priemonės, aptarimas taip pat nagrinėtas per du kartus. Galop sutarta, kad ne švietimo organai, bet laikraščio leidėjai ir redakcija turėtų praversti varžybas ar net balsavimus, kas skaitytojams įdomiausia ir kas spausdintina. Administracija mokykloms galėtų nustatyti prenumeratorių sąrašus, kad prenumravimas sėkmingiau būtų skatinamas. Šeimos ir mokyklos bendradarbiavimo simpoziumas gal dėl laiko stokos nepilnai išryškino visus rūpimus klausimus aspektus ir kalbėta gal tik bendrybėmis. Prie šio klausimo gal reiktų grįžti per būsimą studijų savaitę.

Plačiai žinoma Montessori sistemos mokytoja S. Vaišvilienė labai įtikinančiai kalbėjo apie laisvės ir atsakomybės vystymąsi vaikuose. Vaikai nuolat stekia /žinoma ir suaugusieji/ laisvės. Todėl iš to

išėinant būtina juose skiepyti ir atsakomybės pareigą. Kita Montessori vaikų namelių mokytoja p. J. Juknevičienė pade-monstravo daug gražių vaizdinių priemonių, mūsų sąlygose tinkančių vaikų darželiams. Dauguma tų priemonių, atrodo, nesunku pasigaminoti. Preliantė davė naudingų patarimų, o užbaigai parodė iš vaikų namelio spalvotų skaidrių.

Mokytoja J. Matulaitienė, III tautinių šokių šventės vadovė, perdavė labai kruopščiai paruoštos medžiagos, labai naudingos bemokant mokyklose tautinių šokių ir žaidimų.

Studijose dalyvavęs Anglijos Londono lietuvių mokyklos vedėjas Romas Kinka pranešė, kad noris praversti lietuvių kalbos pamoką su visai nemokančiais lietuviškai kalbėti vaikais. Prieš klausytojus susėdo Dainavos kaimyno ūkininko - anglo 3 vaikai ir p. Kinka pagaliau Amerikoje daug kur praktikuojamą Berlitz'o metodą pradėjo juos mokyti lietuviškai, nepavartojęs nė vieno angliško žodžio. Pradžioje rodydamas įvairius daiktus ir sakdamas kaip jie vadinami, prašė vaikų tai pakartoti. Vaikai po kelių kartų visai gerai lietuviškus žodžius ištarė. Toliau jis panaudojo skaitmenis ir lentelėse spalvas. Galop bandė sudaryti trumpus sakinius. Vaikai viską kartojo ir per visą, nors ir pirmą, pamoką kalbėjo tik lietuviškai.

Kai kas manė, kad pagal šį metodą galima būtų pradėti darbą su mišrių šeimų vaikais, kurie dažnai ateina į mokyklą visai nemokėdami kalbėti lietuviškai.

Su ypatingu atsidėjimu išklausyta prof. J. Pikūno paskaita apie lemtingus momentus vaikų auklėjime. Labai svarbu gera pradžia ir ji gali būti gana ankstyva, nes ir maži vaikai nepaprastai imlūs. Lietuvių kalbos mokyme fonetinė bazė duoda gera pamatą bet kurioms kitoms kalboms, kurios tų fonetinių savybių neturi. Todėl kelių ar bent dviejų kalbų išmokymas vaiko visai neapsunkina. Žinoma, pradėti reiktų nuo lietuvių kalbos.

Mokyklose reikia duoti visiems vaikams pasireikšti. Klaidą darytume, tik kai kuriuos favorizuodami. Žmoguje talentas miega. Stenkimės juos žadinti, bet jokiu būdu neslopinti. Vaiko negalima priimti sąlygintai, bet ir perdidelių standartų statymas jam kenkia. Vaikai paprastai nepakankamai savimi pasitikti. Todėl prie jų eiti - su meile, pilnu priėmimu, pasisekimo skatinimu, pasitenkinimu.

Įdomi paskaita išaukė eilę paklausimų ir diskusijų. Būdinga būtų dar pridėti vienam paklausėjui atsakymas - vaikui vieną kalbą išmokus, lengviau ir kitą išmokti, tačiau ta antroji kalba dažnai nusmelkia pirmąją.

Taigi, kaip atrodo, per visą savaitę studijų dalyviai visą laiką buvo užimti: kasdien nemažiau - keturios pagrindinės paskaitos, net ir vakare vėl rinktas į salę. Įvairūs pranešimai, laisvoji tribūna, filmai, dainų mokymasis traukė ir domino visus, o jau literatūros vakaras buvo tikra atgaiva. Dramos artistė Zita Kevalaitytė - Visockienė su dideliu įsijautimu meistriškai padeklamavo J. Maironio "Rasėnių Magdę", o jaunimas gitarų ir kitų garsų lydimas darniai paskaitė mūsų poetų kūrinius.

Šeštadienio vakare paežė-

J. VENCKUS, S. J.

NEPAPRASTAS MEDIS

Sekvoja - Red Wood, spygliuotis, Crescent City, Kalifornija.

Nuotrauka J. Venckaus.

Daug kas pastebėjo, kad šiemet visur buvo labai daug turistų. Turistai yra tokie žmonės, kurie važiuoja pamatyti pasaulio. Amerikiečiai mėgsta pirmon eilėn važiuoti į svetimus kraštus. Kai kurie kraštai yra ypatingai mėgiami, kaip antai Ispanija, Italija ir Prancūzija. Ispanija be abejo yra labai įdomus kraštas, nes ten susilieja dvi didelės kultūros: europietiška ir arabiška. Per turistus gali išeiti iš savo krašto daug pinigų, bet gali ir įeiti. Amerikos valdžia susirūpino, kad amerikiečiai turistai išveža daug pinigų svetur. Prez. Lyndon Johnson norėjo trukdyti, uždedamas takses ant kelionių svetur, bet nepasisekė: krašte pasipriešinimas buvo per didelis. Amerika sugalvojo kitą sistemą. Visi svetur gali kreiptis į Amerikos įstaigas (pasivertintybes, konsultatus ir agentūras) su prašymu suteikti ypatingas lengvatas keliauti po Ameriką, gaudami visokias lengvatas naudoti susisiekimo priemones: turistai labai pigiai gali važinėti. Tokios lengvatos yra labai didelis paraginimas važiuoti. Tas lengvatas galima gauti tik svetur, bet ne pačioje Amerikoje. Įdomu, kad patys amerikiečiai pradėjo daugiau važiuoti po pačią Ameriką, nes yra labai gražių vietų, nepras-tesnių, negu kitur, kaip antai Kalifornija, Grand Canyon, Arizonoje, Yellowstone Park ir pan. Išsivystė įprotis išvažiuoti kitur atostogų. Studentai gavę diplomus, susidėję, išigyja didesnę automobilį (station wagon), šeimos pasidaro ar nusiperka "trailer", išvažiuoja toli, nerinė motelių, pernakoja patys su vaikais savo "traileruose". Įdomu, kad ir vienuolės, gavusios daugiau laisvės, su giminėmis ar su mergaitėmis, labiau keliauja. Arba kelios vienuolės su vienuolyno automobiliu pavažiuoja pasižiūrėti sekvojų miškų, nes jos mums į kleboniją dažniau paskambindavo, norėdamos sužinoti, kada rytais yra Mišios, paskui po Mišių dažnai nueini jas pasveikinti.

SEKVOJA

Pirmieji tuos medžius pastebėjo ispanai, atvykę jūra iš Meksikos. Kadangi medis yra raudonos spalvos, jį pavadino

rėje įvyko didysis atsisveikinimo laužas, ištiesai praėjus pakilia nuotaika, buvo pilnas humoro, klegesio, vaidybos, įscinizavimo ir skambių skambių dainų.

Sekmadienį po ankstyvų pamaldų, uždaramasis - iškilmingas posėdis. Pasidžiaugta studijų pasisekimu, palinkėta iš-tvermės užsimotuose darbuose, priimta visa eilė reikšmingų rezoliucijų ir atsisveikinta spindinčiais veidais - Iki pasimatymo Dainavoje per ketvirtą studijų savaitę.

L. Eimantas

ispaniškai Palo Colorado, angliškai Redwood. Moksliškai medis vadinasi Sequoia sempervirens. Yra dar kita rūšis: Sequoia gigantea, ji yra Kalifornijos kalnuose, vakarų pusėje. Šitas medis neturi tokios svarbos kaip pirmasis. Sequoia sempervirens industrijoje yra labai vertinama.

Sekvojų miškai prasideda nuo Oregono valstybės pietinių ribų ir eina 30 mylių juosta iki San Francisco, ir toliau į pietus iki Monterey. Sekvoja mėgstama ne tik drėgną žemę, bet ir drėgną orą, ūkanotą. Temperatūra yra paprastai gera tiems medžiams nuo 40 iki 65 F.

Lentpiūvēse atradau daug meksikiečių, kurie mielai atvyksta ir džiaugiasi gavę darbą. Kiti atvyksta be imigracijos leidimo ir juokais yra vadinami ispaniškai "mojados", skaityt mokados, reiškia sušlapę, sušlapo beplaukdamai per pasienio upę Rio Grande, angliškai juos vadina "wetbacks". Kadangi meksikiečiai gerai dirba, yra ramus elementas, jų niekas negaudo. Greitai gimsta vaikai, kurie yra krikščionys, jie yra jau Amerikos piliečiai, jų tėvų jaunėbės atgal, nes kas auklėtų Amerikos piliečius. Kadangi moku ispaniškai, tuojau, klebonui prašant, juos suorganizuavau, įvedėme ispaniškias Mišias su ispaniškais pamokslais. Tos mišios pasidarė populiarios, atėdavo moksleiviai pasiklausyt ispaniškai, nes jie mokyklose turi ispanų kalbą, net pradžios mokyklos, nori pasimokyti.

Sekvojų medis yra nepaprastai didelis. Kai kurie istoriškai, kaip antai Sherman, geriau pasakius generolo Shermano parke yra medis, kurio aukštis yra 272.4 pėdų, o diametras 27.5 pėdų. Žievė yra 12 colių storumo. Medis turi cheminių junginių, kurie apsaugoja jį nuo vabzdžių ir nuo puvinio: tvoros išlaiko įkastos į žemę iki 50 metų. Medis yra spygliuotas. Žievė yra tokia stora ir ypatinga, kad nedega, todėl sekvojų miškai neišdega, kaip kiti Kalifornijos miškai.

Vardas sequoia pareina nuo vieno indėno Sequovah, kuris 1821 po 12 metų darbo išradė indėnų tautoms pritaikytą alfabetą arba raidyną, nes anglų raidės nevisados tiko. Su tuo nauju raidynu indėnai pradėjo spausdinti laikraščius savo kalboje. Sequovah 1828 m. nuvyko į Washingtoną D. C. prašyti iš valdžios visokių laisvių ir lengvatų. Sequoia yra vadinamas Amerikos Cadmus (Kadmus), nes pagal graikų mitologiją Cadmus atnešė iš Fenicijos graikams alfabetą.

Sekvojų medžio storos išaugos, kaip kokios kupros (burlis) duoda gražų medį visokiems papuošalams daryti, pav. mažiu-kams staliukams, iškabų lentoms, visokioms dėžutėms ir pan.

Ruduo Lietuvoje

Lietuva — Nemuno, ežerų kraštas, Lietuva — gintaro šalis. Taip dažnai apie Lietuvą sakoma ir rašoma. Ir tai tiesa. Juk beveik du trečdaliai respublikos teritorijos plyti Nemuno baseine. Jos nedideliame plote yra apie 2 500 didesnių už 1 ha ežerų. Baltijos jūra į savo pakrantes išmeta gintaro, kuris nagingų meistrų rankose virsta nuostabiais, nepakartojamais meno šedevrais. Lietuva nedidelė — užima 65 tūkst. kvadratinį kilometrų plotą. Bet ji didesnė už Latviją, Estiją, Daniją, Olandiją, Šveicariją ir kai kurias kitas šalis. Bendras jos sienų ilgis — 1842 km. Kaimynai šiaurėje — latviai, rytuose ir pietryčiuose — baltarusiai, pietuose ir pietvakariuose — lenkai, o vakaruose beveik 100 km ilgio pasienį skalauja nerami Baltijos jūra.

Dabartinį Lietuvos paviršių suformavo ledynai, kurie krašto teritoriją buvo padengę net kelis kartus. Pajūrio žemuma rytų link pamažu kyla aukštyrų ir baigiasi gražiomis Žemaitijos kalvomis; dar toliau į rytus, už plačios derlingos Vidurio lygumos stiebiasi vaizdingi Aukštaitijos kalneliai, tarp kurių plyti šimtai ežerų, ežerėlių. Tai nuostabios vietos, žavinčios akį ir širdį. Aukščiausia kalva — Juozapinės (292 m), po jos sėkama Nevaišių (289 m), Ažušilės (285 m) ir kitos. Garsieji Medvėgalis, Girgždūtė ir Šatrija yra žemesni — 225—235 m aukščio. Didžiausias ežeras — Drūkšų (45 km²), giliausias — Tau-ragno (61 m), ilgiausias — Dubingių (22 km). Lietuvoje gausu upių. Ilgesnių kaip 10 km yra apie 700. Ilgiausia jų — Nemunas, visų upių tėvas (937 km). Upių močiutės Neris ilgis — 510 km.

Lietuvoje gausu miškų (iki 26% viso teritorijos ploto). Juose auga spygliuočiai (eglės, pušys) ir lapuočiai (beržai, alksniai, drebulės, ąžuolai, liepos, klevai).

Miškuose ir laukuose veisiasi 61 rūšies laukiniai žinduoliai, 292 rūšių paukščiai. Gausu čia kiškių, žerų, lapių, voverių, stirnų, briedžių, elnių, bėbrų, gandrų, kurapkų, tetervinų, ančių, varnėnų, vievečių, kurtinių, gulbių ir kt.

STRAIPSNIS SU TURINIU NIEKO BENDRA NETURINTIS

Savotiškas dalykas atsiklo su rašytojų pirmininko Mieželaičio programiniu ideologiniu straipsniu, kurį jisai parašė, bandydamas išaiškinti gana neaiškia Maskvoj buvusio tarptautinio komunistų susirinkimo „liniją“.

Straipsnis, nežinia kodėl pavadintas su turiniu nieko bendra ne turinčiu vardu („Istorinės pažangos vardan“...), buvo paskelbtas

LITERATUROJ IR MENE liepos 12 dieną. Straipsnis „Draugo“ kultūriniam priede jau buvo cituotas ir komentuos liepos 26 d. Bet ne pro šalį prie jo dar kartą sugrįžti. Po trijų dienų tas pats straipsnis buvo įdėtas į TIESOJ (liepos 15 d.), kur pažymėta, kad straipsnis sutrumpintas. Pa-lyginus, sunku hepatikėti, kad trumpinta dėl vietos stokos. La-

biau patikėtina, kad TIESA tik todėl tą straipsnį ir perspausdino, kad ryžosi parodyti, ko Mieželaitis turėjo rašyti, kas jo straipsnyje „cenzūros neleistu“.

Tai jokių būdu nerodo, kad Mieželaitis būtų nukrypsęs nuo maskvinės linijos. Priešingai, visas jo straipsnis skirtas tai linijai aiškinti ir ginti. Mieželaitis ir pradeda tyrtinimu, esą, lietuvių rašytojai domėjosi tik draugo Leonido Brežnevo pozicija mišria-me komunistų susirinkime. Bet jis kaip rašytojas, per daug atvirai išpasakojo, kas dedasi ir kokių nu-siiteikimų yra kituose kraštuose. „Tiesininkams“, matyti, atrodė, kad Mieželaitis tokių dalykų Vil-niuje neturėjo viešai pasakoti. Bet žodis, kaip žvirblis, — jau buvo išskridęs, ir nebebuvo kaip kitaip jį bepagauti, kaip tik parodyti, koks turėjo būti Mieželaičio raši-nys...

Mieželaitis papasakojo apie ekstravag. filosofą Vakary pasaulyje madingą kairiojo jau-nimo ideologą“ profesorį H. Marcuse, papasakojo tezę, kad ne darbininkų klasė, o studentija ši-tuo metu esanti pagrindinė revo-lucinė jėga. Tai išskys nukrypimas nuo Maskvoj tebeskelbia-mų dogmų. Mieželaitis dėsto, kaip neigiamai tas nukrypimas atsilie-pia jaunimo nusiteikimams.

Papasakojo Mieželaitis, kad ir tokie kairės autoritetai, kaip Sar-tre arba Aragonas kartais taria „neatsargesnį žodį“ ar „padaro reveransą“ ne visiškai pagal mas-kvinės dogmas, ir gašdino, kad to-kie dalykai esą vikriai panaudo-jami „antikomunistinei psicho-zei“ stiprinti...

Papasakojo taip pat, kaip, vie-šedamas Italijoje, ant Romos Fo-rumo ir kitų senovinių pastatų sie-nų matęs „plačiai išsižergusias, rėksmingas ir kruvinas raides“, šaukiančias MAO! Vien tas užra-šas Mieželaičiui sukėlė pasibaisė-jimą, kuris dar labiau pakilo, kai susitikto su jaunais italais, pasi-kalbėjime su kuriais „labai krito į akis be jokios abejonės maoistų kaitinamas kairuoliškas nekan-trumas, perdėtas kriticismas, ul-trarevoliucinis ekstremizmas“.

Pavojingas tai esąs žaidimas. Papasakojo Mieželaitis ir apie Romoje matytą „dešiniųjų rėks-nių“ demonstraciją, kurie, esą, nė neužsimena apie „maoizmo epi-demiją“ (suprask, demonstruoja tik prieš maskvinį bolševizmą), o tik „reikalauja komunistų krau-jo“...

Iš tikrųjų, iš Mieželaičio nu-piešto paveikslu, maskvinis bol-ševizmas puolamas iš visų pusių,

ir tikri komunistai beliko jau, tur būt, vien tik Maskvoje. Tai „tie-sininkai“ visus tuos Mieželaičio baisingus pasakojimus ir nubrau-kė, tur būt, kad „lengvatikiai“ ne-išsigastų.

„Tiesininkai“ išbraukė ir toki Mieželaičio posakį, kaip „O ką, girdi, jums siūlo komunistai? For-mos skurdą?“ Tai ne pats Mieže-laitis tą sako, o meno formaliz-mo atstovai. Mieželaitis tik norė-jo papasakoti, kokie priekaištai y-ra daromi komunistams. Ir jisai mano, kad nuo tokio paprasto priekaišto nelengva gintis, kai partijos ideologų kritika iš tikrų-jų varžo menininkus formos pa-sirinkimo srityje. Mieželaitis pa-rašė: „Todėl ar kartais nedaro-ma klaida, kai vulgari sociologi-nė kritika ignoruoja arba šiurk-ščiai pradeda limituoti formos galimybes“. „Tiesininkai“ ir tą Mieželaičio abejojimą nubraukė...

Mieželaitis savo straipsnyje už-simojo ginti partijos gerą vardą turinčius rašytojus. Esą, „Ar ne per toli nuėjo kai kurie kritikai? Visai neseniai A. Gudaičio-Guze-vičiaus, J. Baltušio, M. Sluckio, A. Bieliausko ir kai kurių kitų ko-munistų rašytojų pavardės vieno kritiko (V. Kubiliaus) straipsny-jie jau buvo atsidūrusios skliaus-tuose, atseit, už literatūros ribų. Kritikas aiškiai davė suprasti, jog vedama lietuvių nacionalinės li-teratūros „gryninimo“ revizija ir norima apsisvalyti nuo jai nepa-geidaujamo „svetimo elemento“. Žinoma, tuščios tai pastangos, geriau pasakyčiau, yra donki-choțiška kova su vėjo malūnais, nes kaip tik tai šie rašytojai yra tas pagrindinis lietuvių literatū-ros branduolys, apie kurį skrieja ir sukasi visas nedidelis mūsų li-teratūros kosmosas“.

Visą šį komunistų rašytojų gy-nimą nuo kritikos TIESA irgi nu-braukė. Arba partijos strategai nenori, kad viešai būtų minimi tokie dalykai (tituluotų rašytojų nurašymas iš literatūros aktyvo), arba pats Mieželaitis jiems pasi-rodė įtartinas, kai tuos partijos gerbiamuosius rašytojus tyčia ar netyčia ėmė ir pavadino „vėjo malūnais“...

Įsirikiavo į „vėjo malūnų“ tar-pą ir pats Mieželaitis, baigdamas savo pamokslą štai kokia parti-jos vėjo išpūsta deklamacija: „Dviejų pasaulių ideologinėje ko-voje, kovoje už pažangą ir pa-saulio atsinaujinimą lietuvių ra-šytojai užima ir užims svarią vie-tą progresyvaus humanistinio me-no pusėje kartu su savo liaudimi ir su gyvenimu, kartu su di-namišku laiku ir kartu su Komu-nistų partija“.

(Elta)

KAI TROŠKIJS KANKINA

Vienas didikas suruošė savo dukters gimimo dienos progą iškilmin-gą pokylį, į kurį pakvietė keletą įžymių asmenų, jų tarpe garsųjį moks-lininką Pastarą.

Rinktiniais valgiais ir gėrimais apkrautą stalą puošė didžiulė, gėlė-mis papuošta pintinė su vynuogėmis. Svečiai, naudodamiesi proga, su dideliu apetitu valgė vynuoges. Tik Pastaras paprasė atnešti stiklą van-dens ir pamerkė į jį vynuogę. Po to jis parodė nustebeus svedams d. umžliną vandenį stiklinėje ir pradėjo išsą paskaltą apie mikro-bus bei jų naikinančią įtaką žmogaus organizmui. Mokslininkas kalbėjo taip įspūdingai ir įtikinančiai, kad visi susirinkusieji pasižadėjo nieka-dos nebevalgyti neplautų vaisių. Tačiau kaip jiems teko nustebi, kada, baigęs kalbėti, Pastaras, pats to nepastebėdamas, vienu mauku išgėrė demonstruotąjį vandenį...

VYRAS TAI NE ŠUO ...

— Nueik į krautuvę ir parnešk sviesto.
— Žmonele, matai kaip lyja. Tokiame ora nei šunies laukan neveja...
— Aš gi nesakau, kad tu jį iš-varytum.

NESIGĖDINK!

— Pamiršau piniginę...
— Nesvarbu, mes ant sienos parašysime, kiek tamsta skolin-gas.
— Bet man bus gėda...
— Nesijaudinkite, ant to užra-šo pakabinsime tamstos palatą.

NĖRA VILTIES IŠTEKĖTI

— Nemanau, kad aš kada nors ištekiėsiu.
— Kodėl gi?
— Nesu dar užtektinai sena, kad griebčiaus jauną vyrą ir ne užtektinai jauna, kad mane grieb-tų senas vyras.

NEGALĖJO BŪTI MANO ŽMONA...

Pasikalbėjime dviejų keliau-jančių traukinių draugų:
— Žinai, Petrai, pereitą nak-tį man sapnavo tavo žmona.
— O ką ji pasakė?
— Ką gi į galęjose pasakytų? Nieko nepasakė.
— Jeigu taip, tai ji nebuvo ma-no žmona.

IRGI DEGRADAVIMAS

„Pulkininko našlė tapo degra-duota, kadangi ištekojo už leite-nanto“.

NEPAKLAUSYMAS ŽMONOS

— Šiandien įstojau į komunis-tų partiją — pasigyrė vienas kolchozininkas.
— Tu vis manęs nepaklausai, — subarė žmonelė, — Ar nesa-kiau tau, nusipirk akinius, va-kar įlipai į mėsą, o šiandien vėl į komunizmą!...

50 M. VERSALIO SUTARČIAI

(„EUROPOS LIETUVIS“, rašo Vyt. Širvydas)

1. Sąlygos Lietuvos diplomatai Paryžiuje

Nemaža metų nuplaukia, kol žmonėse nusistovė pastovėnė pažiūra į svarbesnius istorijos posūkius. Išgyvenantieji tuos po-sūkius jaučia, kad istorijos srovė juos kaž-kur neša, bet tik po 50 ar daugiau metų kiti pradeda geriau numatyti, kur neša. Pirmajam pasauliniam karui išilpiepsnojęs, velionis B. K. Balutis Olsausko Čikagoje leidžiamoje savaitinėje Lietuvoje rašė:

„Pirmieji šūviai ir kautynės įvyko Lie-tuvos žemėje — ties Virbaliais. Tautos šir-dis pajuto, kad išmušė likimo valanda. Pro mūsų rūkus išsvargintos sielos akys jau įžiūri artėjančią Laisvę, bet dar nemato, kokių galutinų pavidalų skulptorius Liki-mas statulų nukals“.

Panašios nuotaikos apimtas buvo ir ki-tas to meto gerbiamas Amerikos lietuvių veikėjas dr. Šliupas. Savo mėnesinėje Lai-svoje Mintyje rašė: „Karo pabaiga nusprę-s lietuvių tautos likimą“. Jis dar siekė tą li-kimą apipavidalinti: „Liksim ar prie Ru-sijos ar Vokietijos, o gal, savystovumą igi-ję, tapsime kultūringa tauta su centru Vil-niuje, ar Rygoje“.

Jei šiandien istorikai teberašo veikalus, kuriuose teberėškina prieš 175 metus įvy-kusią Prancūzų revoliuciją, tai nenuosta-bu, jei rašo ir dar rašys veikalų, aiškinan-čių pirmąjį pasaulinį karą, prasidėjusį prieš 55 metus. Nemaža naujų knygų buvo prirašyta ir 50 metų Sovietijos sukakčios paminėti, nors vistiek pasigendama veika-lo, kuris šį rusų istorijos posūkį įstatytų į tvirtus žmonių istorijos rėmus.

Tiesa, sakoma, kad kiekviens karta sa-vaip persirašo praeitį, todėl gali būti sun-ku parašyti „amžiną“ istoriją. Lietuviai svarbu, bent paviršutiniškai, susipažinti su pirmojo pasaulinio karo ir bolševikų revo-lucijos istorijomis, nes tuose įvykiuose, kaip Balutis sakė ir tauta pajuto, savo žingsnius pradėjo Laisvė, kurios pavidalą skulptorius Likimas tada ėmė kalti.

Šiuo kartu apžvelgsime Amerikos Prin-cetono u-to 1966 m. išleista profesorius J. W. Thompsono veikala Russia, Bolshevism and the Versailles Peace. Tai 429 psl. kny-ga, kurioje šen ir ten pasivaizdina lietuvių ir Lietuva. Autorius sustoja ties pirmojo pasaulinio karo pabaiga ir taikos sutarties pasirašymu, kitais žodžiais sakant, ties lai-kotarpiu, kuriame ypač paastėjo dr. Šliu-po numatytasis mūsų tautos sprendimas. Tautų apsisprendimą aukštai iškėlęs prezi-dentas Wilsonas, dėl kažkokios skaudžios ironijos, neatsižūrėdamas į šimtus Ame-rikos lietuvių rezoliucijų, kurios nedvi-prasmiskai reikšė lietuvių norus dėl Lie-tuvos likimo, padarė tai, kad, prof. Thomp-sono žodžiais, „Amerika stipriausiai ir sėk-mingai priešinosi Konferencijai pripažinti Baltijos valstybes“.

2. Kur rodėsi lengva, pasidarė sunku

Baltijos valstybių pripažinimas, rodos, turėjo būti lengvas, nes Versalyje susėdusį karą laimėjusiųjų rate imperialistinės Rusijos kėdė stovėjo neužimta. Taikos su-daryti susirinkusius, sakoma, veikė ne vien „gėresmingai suirę pasaulio ekonomi-niai reikalai“, bet ir „visokie lygybės šū-kiai bei tautinių sąmonių politinis sukle-tėjimas“.

Tuo metu ypač suklestėjo ir nuo Basa-navičiaus-Kudirkos laikų vis platesnius lietuvių sluoksnius apimanti tautinė-politi-nė sąmonė, kuri jau Vilniaus seime 1905 metais pareikalavo sau autonomijos Rusi-jos imperijoje.

Wilsonas ir daugelis kitų anais laikais nepakankamai įvertino bolševikų posūkį rusuose ir nesuprato, kad, pasak mūsų po-età Margalį, „senovė grįžt neb'gali“. Jie galvojo, kad perversmas yra laikino, anar-chinio pobūdžio, todėl tikėjo, kad Rusijon sugrįžianti demokratinė santvarka, kuri susidarė pirmomis revoliucijos dienomis. Šitai galvodami, Amerikos atstovai Pary-

žiuje laikėsi trijų kietos politikos linijų: „Nepripažinti sovietų valdžios, ginklų ne-sikišti į Rusijos vidaus suirutę ir stovėti už nedalomą Rusiją“.

Mūsų istorikai tiksliai dar nenustatė, ką Wilsonas iš tikrųjų tais laikais galvojo apie Baltijos kraštus. Jo valstybės sekreto-rus Lansingas, sakoma, buvęs linkęs pri-tarti jų autonomijai rusų valstybės rėmuo-se. Tam pritaręs ir Wilsono politinis prie-šas, respublikonų partijos vadas Senate senatorius Lodge, nors, Massachusetts lie-tuvių veikiamas, ir rūpinosi Senate pra-vesti rezoliuciją pripažinti nepriklausomas Lietuvos valstybę. Į autonomijos pusę lin-ko ir tada garseti pradėjęs komentatorius Walter Lippmanas, paskirtas į amerikiečių Inquiry grupę.

Amerikos lietuvių troškimai Wilsonui buvo žinomi iš šimtų jam siunčiamųjų re-zoliucijų. Be to, 1918 m. gegužės 3 d. jį ap-lankė inž. Naruševičius ir kun. J. Žiliasus vadovaujama 16-kos įžymių Amerikos lie-tuvių delegacija prašyti pripažinti Vasario 16 Vilnių paskelbtąją nepriklausomą Lie-tuvos valstybę. Amerikos organizuotų lie-tuvių vardu kalbėjo tautininkų ir katalikų tarybų Egzekutyvis komitetas. Wilsono i Paryžių išvykimo išvakarėse jis New Yor-ke gruodžio 4 d. sukvietė iškilmingą posėdį ir išvažiujantį prezidentą prašė stoti už nepriklausomą Lietuvą ir jon pro blokada įleisti vaistų. Panašius prašymus vėliau bu-vo įteiktas Valstybės departamentui Va-singtone 1919 m. vasario 12 d.

3. Alijantai ima taikai ruošti

Ruošdamiesi taikos konferencijai, an-glai, prancūzai ir amerikiečiai sudarė tam tikras žinovų grupes, kurioms pavedė su-telkti įvairiais klausimais faktų ir paruošti studijų. Anglai 1917 metų pavasarį suor-ganizavo „Commission for Peace komisija“, prancūzai tą metų vasario 17 d. sudarė Co-mite d'Etudes komitetą, o amerikiečiai

rugsėjo 2 d. sukvietė Inquiry grupę. Balti-jos kraštų klausimus svarstyti pavesta Harvardo u-to istorijos profesoriams: A. Golderiui, Sidney Fey, Samueliui F. Morris-onui ir Vladimirui A. Simkhovičiui.

Anglų komisija parašė 163 tomus rapor-tų, prancūzų komitetas apie pusę tiek, o amerikiečių grupė savo Delegacijai įteikė 203 raportus, kurių 82 buvo apie Rusiją, 42 apie Lenkiją, o apie Lietuvą tik du, nors apie ją, be abejo, kalbėta ir raportuose apie rusus ir lenkus. Kiek tie raportai veikė susėdusių taikos sudaryti, nėra tiksliai nustatyta, o mūsų istorikai dar nėra išty-re, ką anglų ir prancūzų komisijos galvojo apie Lietuvą.

Pirmąjį raportą apie Lietuvą Inquiry grupei Princetono u-to profesorius H. H. Benders įteikė 1918 m. spalio 18 d. Kada-ngi tais laikais pasauliui žinomesnėmis kal-bomis (anglu, prancūzu, vokiečiu) apie Lietuvą ir lietuvių veiklą buvo apgalvėti-nai mažai, prof. Benders daugiausia nau-dojosi iš Amerikos lietuvių gautomis in-formacijomis. Ypač daug medžiagos jam suteikė Čikagietis veikėjas J. J. Hertmana-vičius (1874-1953), kurio archyvas dabar yra Hooverio institute Kalifornijoje.

Benderio raportą išvada buvo: „Lithua-nia deserves absolute national independen-ce“ (Lietuva yra verta visiškios tautinės nepriklausomybės). Jo raportas tačiau kažkodėl nepatiko prof. Simkhovičiui, to-dėl Inquiry grupė lapkr. 18 d. nutarė pa-ruošti kitą, kuris, girdi, akademiškai būtų geriau apdorotas. Ir šis linko Baltijos kra-štams pripažinti pilną politinę nepriklaus-o-mybę, bet — kas labai būdinga to meto ki-tataučių nuotaikoms — tik laikinai: iki grius bolševikų valdžia, kuriai ilgo am-žiaus tuomet daugelis politikų ir akademi-kų nenumatė. Po to raportas siūlė Baltijos kraštams ieškoti autonomijų būsimoje, naujoje, demokratinėje Rusijoje. Prof. Fey tai pabrėžtinai siūlė ypač Latvijai ir Esti-jai. Inquiry grupės nariai, matyt, tikėjo, kad laukiamoji demokratinė Rusija paten-kinamai išspręsią tautinių santykių klausimą bendroje valstybėje.

4. Lietuva Taikos konferencijoj

Baltijos kraštams referentų Taikos kon-ferencijoj buvo paskirtas Inquiry prof. Morrisonas, kuris 1919 m. vas. 22 d. suruo-šė susipažinimo pietus Lietuvos delegaci-jai (Voldemarui, Naruševičiui, Yčiui, Gal-

vanauskui ir Klimui). Dalyvavo amerikie-čiai Adolfas Berle Jr. ir J. V. Fulleris — abu Valstybės departamento vyrai. Prieš 10 dienų (vasario 12 d.) Taikos konferen-cija buvo atmetusi Lietuvos delegacijos prašymą pripažinti ją ir priimti pilnų na-rių. Atmetė dėl to, kad Lietuva nebuvo kara Vokietijai paskelbusi valstybių tarpe, bet priėmė lenkų ir čekų delegacijas, nors ir šios tautos nebuvo karą Vokietijai pa-skelbusi valstybių tarpe, tik įvairiuose frontuose turėjo legionų. Šioms tautoms tuomet nemaža prielankumo rodė prancū-zai ir amerikiečiai, kiek mažiau anglai.

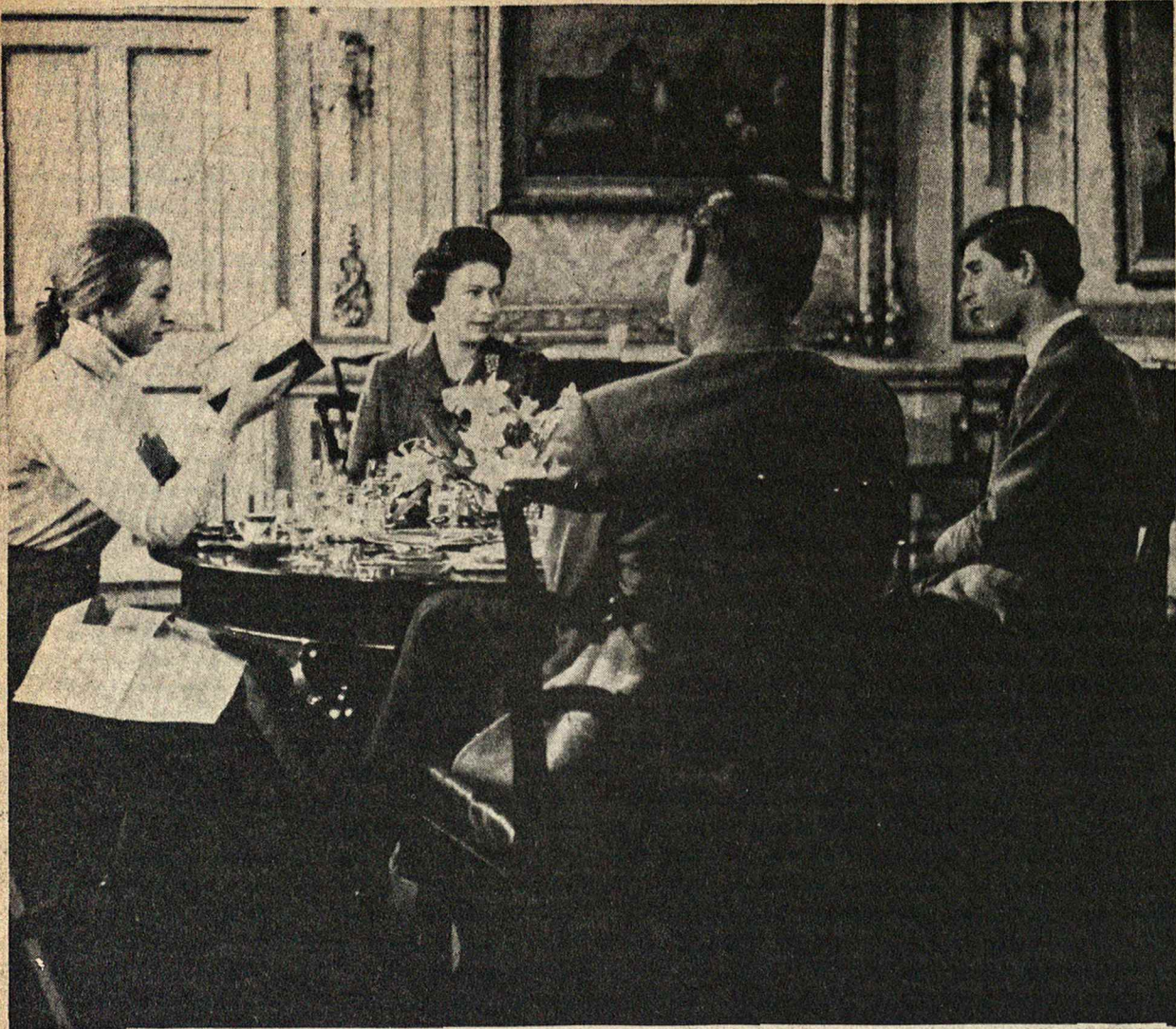
Mūsų istorikų (Šapokos-Sruogienės) vei-kalai ir Enciklopedija Versalio sutarties pasirašymo laikotarpiu apėina beveik tylo-mis, nes šį sutartį, iš paviršiaus žiūrint, mažai turėjo poveikio Lietuvos reikalui. Tačiau čia buvo ar tik ne pirmasis poli-tiškas susiorganizavusių lietuvių tarptauti-nės kovos baras. Jame ypač brandžiai da-lyvavo Amerikos lietuviai — finansais ir spaudimu Vašingtone. Be to, jie pasiuntė savo atstovą B. K. Balutį, kuris Paryžiuje pradėjo savo ilgametę garbingą diplomati-nę tarnybą Lietuvai. Prisiuntė ir tris ste-nografas: O. Draugelytę, M. Kizytę (vėliau ALTO Informacijos biuro vedėją New Yor-ke) ir Radzevičiūtę (vėliau tapusią Lietu-vos atstovo Zadeikio žmona). Tiesa, jiems atvykus, Versalio sutartis jau buvo pasira-šyta, bet vyko svarbus jos poveikių laiko-tarpis.

Versalio sutartis Lietuvai tiesiogiai pa-lietė savo 99 skirsniu, kuriuo Klaipėdos kraštas atskiriamas iš Vokietijos, bet vis-tiek nepavedamas Lietuvai.

Lietuvių delegacija Paryžiuje savo rei-kalavimus dėl Klaipėdos ir Mažosios Lie-tuvos Taikos konferencijai įteikė 1919 m. kovo 24 d. Kiek ir kokio poveikio tai turė-jų, nėra tiksliai žinoma. Vokiečių delegaci-jai nenorint sutikti su tuo 99 paragrafu dėl Klaipėdos krašto atskyrimo, Konferencija tą reikalą, be kita ko, taip aiškino:

„Kalbamoji sritis visados buvo lietuviš-ka, o gyventojų dauguma yra lietuviai kil-me ir kalba. Faktas, kad didelė Klaipėdos miesto dalis yra vokiška, nepateisintų nu-sistatymo visą sritį palikti vokiečių val-džiai, ypač turint omenyje, kad Klaipėda tėra vienintelė Lietuvai išieiga į jūrą. To-dėl nuspręsta Klaipėdą ir gretimąją sritį pavesti Sąjunginių valstybių global, ka-dangi Lietuvos padėtis dar nėra kol kas iš-spresta“.

(Bus daugiau)

THE ROYAL FAMILY - tokiu pavadinimu spalvotas dokumentarinis filmas bus duodamas per visą televizijos tinklą JAV - se ir Kanadoje, š.m. rugsėjo 14 d., sekmadienį 9 val. vakaro.

AUKSAS - GYDYMO PRIEMONĖ

(iš "DRAUGO")

Blizgantis metalas ne vien tik papuošalams naudojamas. Jis turi ir tam tikros gydomosios galios. Sakysime, seniau džiova (tuberkuliozė — Tbc) buvo baisi liga. Jai nugalėti buvo mėginami įvairiausi vaistai. Pracūzijoje pėreito amžiaus gale prieš ją pradėjo vartoti auksą. Deja, nesudarė didesnis išpūdis, kad auksas sėkmingai gydytų džiova, tačiau buvo pastebėta, greitai pasitaisydavo džiova serga reumatikai.

Tokiu būdu auksu buvo pradėta gydyti reumatizmo ligą.

Aukso metalas

Auksas, lotyniškai Aurum (trumpai Au) žinomas iš seniausių laikų. Žmonija jį seniai pastebėjo, nes jis "ir purve blizga". Kai kurie kraštai auksu ypatin gai apdovanoti; Pietų Afrika, Rusija turi labai daug aukso, Amerikoje nuo 1949 m. garsi "Aukso šalis Kalifornija". Daug aukso duoda Aliaska. Kanada taip pat turtinga auksu.

Jūros vanduo turi aukso: Igrainą (0.06489) viename vandens tone, 10 centų vertybės. Kol kas nepsimoka iš jūrų vandens auksą išskirti.

Viduramžių chemikai (alchemikai) norėjo auksą padaryti iš paprastų medžiagų, tačiau to padaryti nepasisekė.

Kadangi auksas yra brangus, todėl jį reikia sverti labai mažais kiekiais — jį sveria karatais. Karatas arabiškai reiškia grūdą. Anglosaksai vartoja grain. (kviečio grūdo svoris). Parvedus metrines sistemą, vienas karatas yra lygus 200 miligramų; tai penkta gramo dalis. Daryti daiktus iš vieno aukso būtų per brangu ir be to vienas auksas nebūtų pakankamai kietas, todėl jį lydo su kitais metalais. Aukso proporcija yra nurodoma karatais. Grynas auksas reiškiamas 24 karatais. Jeigu ant žiedo ar laikrodžio randi įrašą 18 karatų, reiškia šis auksas turi savyje vieną ketvirtadalį kito metalo priemaišų. Atominis aukso svoris yra labai aukštas — 197 t.y. maždaug 19 kartų sunkesnis už vandenį. Tیرpsta prie 1945 laipsnių F (1075 l. C.). Auksas nerūdija.

Auksas, kaip ir kiekvienos medžiagos, dispersija (pasidalinimas) į smulkiąs daleles gali būti įvairus. Jeigu paimsi dvi substancijas, kurias viename kitame netirpsta, pav. aliejų ir vandenį, gausi emulsiją. Natūrali gamtos emulsija yra pienas. Riebalai yra prasiskleidę mažais rutulėliais, kurie ilgai išsilaiko vandenyje. Jeigu molį suplaksi vandenyje, gausi klotinį mišinį, nes molis gali dalytis į smulkesnes daleles. Toks medžiagos pasidalinimas vadinasi koloidalinis. Vienos dalelės gali būti apkrautos pozityvia, o kitos negatyvia elektra. Toks medžiagos pasidalinimas padidina me-

džiagos paviršių. Tokie dideli paviršiai, dar apkrauti elektra, gali būti labai aktyvūs; gali absorbuoti visokias medžiagas, enzimų, dujas, nuodus ir pan. Protoplazma yra koloidaliname stovėje. Koloidalinis medžiagos stovis turi nepaprastai didelės reikšmės gyviniams procesams: greiti gali pasidaryti kaip želeatina (gel), pavirsti į skystimą (sol), užtenka mažo pasikeitimo — rugšči ar ar šarminės aplinkuma jau viską nulemia. Bakterijos kiek parūgštino pieną, paskui ir susitraukia kavoje. Yra dar molekulinė ir atominė dispersija.

Auksas gydo reumatizmą

P. Kalifornijos universiteto (USC) Medicinos mokyklos profesorius tyrinėjo aukso įtaką reumatizmui. Reumatologijos skyriaus direkt. Dr. George Friouris savo bendradarbiais atrado labai tikslią priemonę kaip kontroliuoti ir organizmą įleisti auksą. Tą metodą jie vadina "atomic absorption spectrophotometry" (AAS). Jie auksą skiedinė ileidžia po oda ir jau po 15 minučių matuoja auksą audiniuose. Auksas eina į užsidegusius, sutinusius, sužalotus sąnarius. Atrodo, kad auksas neutralizuoja kai kuriuos enzimus, kurie gadina sąnarius. Laboratorija veda intensyvas studijas su žmonėmis; išdavo bus paskelbtos vėliau. Jau dabar matomi geri ir pasėkmingi rezultatai. Tagi, yra viltis, kad reumatizmas modernios aukso terapijos dėka galės būti daug lengviau gydomas.

LIETUVOS GINTARAS

Legenda apie karštą asarą

Baltijos jūros pakrantėse randamas nuostabus, saulėtas akmuo — gintaras. Sunku atrasti kitą mineralą, kuris būtų toks populiarus. Apie tai liudija net daugybė vardų, kuriais jį pakrikštijo žmonės. Senovės graikai gintarą vadino „elektronu“. Matyt, šis pavadinimas buvo siejamas su įdomia gintaro savybe pritraukti mažus popieriaus ir popiruso kiaušius, patyrus jį į vilnonį audinį. Skambiais vardais jį pavadino ir kitos tautos: romėnai jam davė „succinnum“ vardą (iš kur ir jo mineraloginis pavadinimas — „succinitas“), lenkai — „burštyn“, suoniai — „merikivi“ (arba „jūros akmuo“), vengrai — „ijanta“, rusai — „jantar“ pagaliau lietuviai — gintaro vardus.

Daug įvairiausių pavadinimų, legendų, pasakojimų sukurtą liaudyje apie gintarą, ypač kalbant apie jo kilmę. Senovės Graikijos poetas Ovidijus sujungia visus šiuos pasakojimus net į atskirą mitą apie Fajetoną. „Gintaras buvo karšta asara, apverktas žuvusių didvyrių“ — ši legenda kartojosi senovėje įvairiausiomis formomis. Gintaro kilmė buvo siejama su jūros puta, sustingusia lašų pavidalu nuo kaitrių saulės

spindulių. Būtina pabrėžti, kad labai tiksliai šio mineralo kilmę atspėjo senovės istorikas Tacitas.

Šiandien gintaro kilmę mokslininkai aiškina taip. Ten, kur dabar dunkso Fenoskandinavijos kalnai, ilgų geologinių epochų bėgyje egzistavo didžiulė sausumos teritorija. Šis istorinis žemynas geologų vadinamas Fenoskandija. Būtent čia, Baltijos jūros pakrantėse, maždaug prieš 40 milijonų metų prieš mūsų erą vyravo šiltas, beveik karštas klimatas. Vėli subtropinė augmenija glaudžiai sukaustė sraunių upių ir šiltosios jūros krantus. Galingų piehtų bei pušų viršūnės persipynė su daugialapiais skroblais ir ažuolais; įvairiausių rūšių palmės, lapuočiai ir kiti medžiai sudarė neperinamo tankio miškus. Tai buvo lyg savotiškos džunglės, panašios į dabartinių subtropikų miškus, persunktos pelkių drėgme, nuklotos pūvančių augalų liekanomis.

Mokslininkai, tyrinėdami augalų įtarpus gintare, nustatė, kad čia augta tiek tropinių, tiek subtropinių, tiek borealinių medžių. Ypač gausu buvo spygliuočių, kurių sakai ir tapo gintaro šaltiniu.

Kaitinant karštai saulei, o taip pat miškų gaisrų metu, iš medžių kamienų gausiai sunkėsi sakai. Jie palaipsniui atšaldavo čia pat, ant kamienų, bei jų viduje, o taip pat laisvai krito ant žemės, balosna ir vandenin ir sustingdavo. Bėgo metai. Sakai pasidengdavo žemėmis, smėliu. Taip palaipsniui, praėjus ilgesniam laikui, iš buvusių medžių sakų gimdavo gintaras. Neramos Baltijos bangos, plaudamos ir nešdamos smėlį, atkasė palaidotus lobius... Ir štai jau supresuotos smalos gabaliukai, o kartais ir net dideli gabalai audrų metu išmetami krantan. Juos renka visi, kas tik aplanko Lietuvos pajūrio kopas. Gintaras — vertinga juvelyrinė medžiaga, nepaprastai turtinga spalvų ir atspalvių. Tai viena iš tų medžiagų, į kurią atkreipė dėmesį dar pirmųjų žmonių. Prieš daugelį tūkstančių metų iš jo buvo padaryti karoliai, amuletai, sagos ir kiti dirbiniai. Ypač gintaras buvo populiarus 50-aisiais mūsų eros metais. Jo vertė čia buvo tokia aukšta, kad už mažiausią gintaro figūrėlę buvo mokama vergais.

Didžiulį vaidmenį gintaras suvaidino ir viduriniame amžiuje. Prietarinei žmonės jį net naudojo kovai su įvairiausiomis ligomis.

Gintaro gausu Baltijos jūros pakrantėse, nusidriekiančiose toli į šiaurę. Pramoniniu mastu jis yra iškasamas Karaliaučiaus srityje.

Savo atspalvių gausumu, kai kurių pavyzdžių nepaprastu tyrumu ir švelnumu, lyg primenančiu Baltijos vandenį, šis Lietuvos auksas mūsų ypač brangus

(„G. K.“)

GERIAUSIA DOVANA savo vaikams, vaikėčiams yra tokia, kuri: vienkartinė, nesenstanti, nepakeičiama, neįkainuojama, individuali, originali ir nuosirdi.

Visos informacijos ir pavyzdys - atsiuntus \$1.00 išlaikoms padengti (užsisakius atskaituojama).

Rašyti: "NL" administracija, c/o M.G. 7722 George Street, La Salle 690, P.Q.

TORONTO

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS VIRŠ TRIJŲ SU PUSE MILIJONO DOLERIU. ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

BOSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

MOKA

5% už depozitus 7½% už asm. paskolas
5% už šėrus 7½% už mortgičius
6% už 2 m. term. dep.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p. šeštadieniais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Seštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

o Ilgojo savaitgalio sekmadienio vakare Ilona ir Juozas Bakiai sukvietė virš šimto svečių atšvęsti jų ūkio įkurtuves. Už apie trisdešimt mylių nuo Toronto, Baltono kalnuotoje apylinkėje, J. Bakis įruošė dailės studiją — Bakis Art Studijos, kurioje dirba keramikoje, metalo skulptūroje ir storo stiklo vitražuose.

Pobūvyje dalyvavo daug žmonių iš JAV atvykusių į gydytojų suvažiavimą bei Lietuvių Dieną.

o Iš jaunimo stovyklos Winnipege sugrįžę torontiečiai skautai ir jų vadovai džiaugiasi viešnagė ir šiltu priėmimu.

o KLB kultūros komisijos pirmininko Stepo ir Irenos Kairių duktė, kaip ir p.p.

Krašauskų sūnus Algis, baigęs aukštesniuosius mokslus, išvyko į Kanados šiaurę darbuotis su eskimų vaikais.

Dr. B. NAUJALIO natūralaus gydymo sveikatos klinika (metus gilines gydymo mokslų ir praktiką atlieka įvairiose ligoninėse) pilnai veikia ir priima pacientus nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak., 460 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont., Tel. LE 3-8008.

Beto, kas neįsigijote lietuvių kalbą, Dr. Naujalis išleistas knygos — kaip apsaugoti nuo širdies priepuolio, tai pristuntus 2 dolerius gausite pastų knygelę "Pažink savo širdį ir padėk jai".

LIETUVIAI PIETŲ AMERIKOJE

Prof. Ernestas Paršelis — Švietimo ministerio patarėjas (asesor). Praėjusios vasaros metu prof. E. Paršelis baigė specialius kursus Mar del Plata universitete — naujo mokyimo metodo studijas. Jau kursų metu ėjo švietimo ministerio asistento pareigas, o nuo balandžio mėnesio buvo paskirtas nuolatinis provincijos švietimo ministerio — patarėju aukštųjų mokyklų programos planavimo ir taip pat Pedagoginių Institutų pedagoginių programų tyrimo reikalams. Taip pat tebeprofesorijauja abiejose katalikiškuose universitetuose ir lieka direktorium naujos sistemos (8 metai) Mokytojų Seminarijoje Lanus mieste. Tos rūšies mokytojų seminarijų iki šiol yra tik keturios: Mar del Plateje, Junin, Moreno ir Lanus. Lietuviški reikalai profesoriui taip pat yra labai artimi. Jis yra suredagavęs ir daug dirbęs jaunimo leidinyje apie Lietuvą ispanų kalboje. Taip pat yra Eltos ispanų kalboje redaktorius.

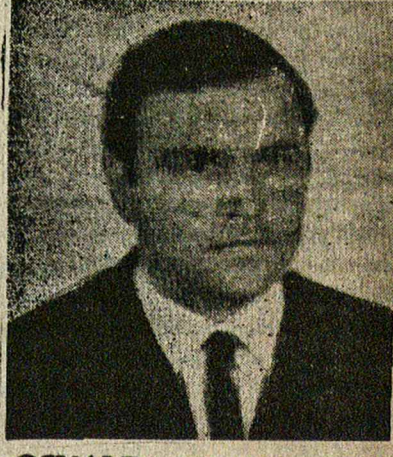
JUOZAS ANDZIULIS

A. L. Balso bendradarbis, iškūręs Santa Teresita prieš kelioliką metų, ir šiemet parėmė mūsų spaudos darbą su \$ 10.000. S. Teresita įkurta 1945 m. Dabar čia nuolat gyvena 3.500 žmonių. Yra patalpų dėl 20.000 žmonių. Per vasaros sezoną pereina apie 100.000. Žuklės mėgėjai čia poilsauja ir žiemą. Andziulis juos patalpina savo namuose — c. 39, Nr. 430, Tel. 24 — ir jo pernuomojamose. Jis taipgi stato ir parduoda namus ir sklypus. J. Urbonai gyvena iš jo pirktų nuosavybė. Prie pat plažo turi vilaitę P. Stančikai. Jz. ir Antonia Rodriguez Andziuliai turi sūnų, inž. chemijos asistentą Valentį ir dukrą, archit. stud. Ana - Maria, kurie su motina gyvena savame dep. sostinėje ir dažnai vieši žvėtiname S. Teresita pajūry. Kas kart čia vis daugiau lietuvių įsauria, dėka nuosirdžiam J. Andziulio patarnavimui.

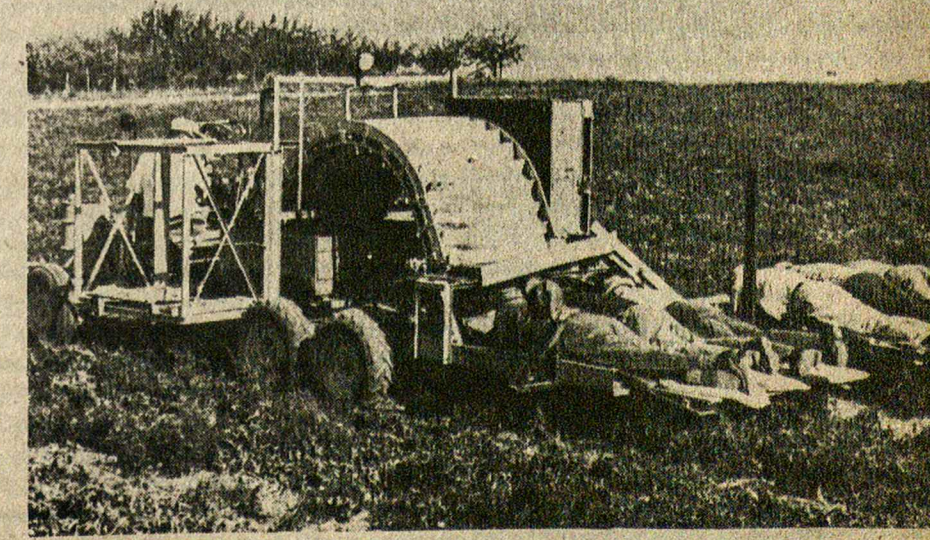
STASYS MELIONAS

vargingai augęs ir mokslinės Brazilijoje, sukūręs šeimą su Elena Augyte dabar skaitomas vienu turtingiausių Brazilijos lietuvių. Išradęs mašiną elektros lempų dėžutėms dirbti padirba virš 30 milijonų dėžučių per metų laiką. Paskui plačiai išvystė savo kredito ir finansavimo įmonę. Dabar įkūrė trečią įmonę — automobilių taisymo dirbtuvę ir parduotuvę, kurioje dirba 25 mekai. Ši įstaiga vadinasi Estamel Veiculos Ltda., Rua Ibitirama 1269, Tel. 63 - 2387, Sao Paulo.

OSVALDAS J. JONUŠIS

Gimęs prieš 28 metus, o jau įkopes į vadovaujamą direktoriaus vietą kojinių fabriką "Union". Aišku, jo fabrikas nepakvieta direktoriauti taip sau, be gerai užpildyto "tarnybos lapo". Pradėjo dirbti šiame fabrike prieš 13 metų pasiuntiniu — praktikantu (cadete). Dieną — darbas, o vakare ar naktį — studijos. Nelėngvas tai kelias, bet pasiekta premija — direktoriaus vieta ir atlyginimas, pateisina pastangas.

Viršuje, Kanados daržovių auginimo laukas. Apačioje, nuėmimas derliaus — mechanizuotas pomidorų surinkimas.

HAMILTON

Geriausie taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Šėrus	5.5%
Už vienu metų indėlius	7.5%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

PRAKAITO LAŠAIS APLAISTĖM KANADOS LIETUVIŲ DIENĄ

Toks jau, tur būt, lietuvių likimas, kad jis prakaitą lieja visur. Tris dienas išbuvo Lietuvių Dienose ir tris dienas liejau prakaitą. Sekmadienį po užbaigiamojo "autos himno" nukrito paskutiniai prakaito lašai ir su jais dar vieni metal nuskubėjo į praeitį. Šiandien, pasidarius vėsiu, galima pagalvoti ir įvertinti Lietuvių dienos gerąsias ir blogąsias puses.

Gražu ir malonu buvo matyti tiek daug jaunimo penktadienio vakare per studentų rengimus susipažinimo šokių. Tai demonstracija, kad jaunas lietuvis nori susitikti su jaunu lietuviu. Garbė Hamiltono studentams, kad jie sudarė tokią progą. Taip pat garbė studentams, kad šokiams groti pakvietė Londono "Baltijos" orkestrą. "Baltija" pasirodė su visai nauju repertuaru, pasirodė kaip uoliai dirbantis jaunas ir dinamiškas ansamblis.

Šeštadienio studentų diskusijos buvo vietomis nuobodžios, bet vietomis ir labai stiprios. Pats principas, kad jaunimas susirinko padiskutuoti, turėtų būti vertinamas. Didelis nusivylimas buvo neįvykusios krepšio rungtynės, kurios spaudoje buvo labai išreklamuotos. Hamiltoniškiai skundėsi, kad Londono "Tauras" nepranešė apie jų nedalyvavimą.

Šeštadienio vakaro balius buvo labai karštas. Čia lietuviškai įrodė, kad jie ne iš cukraus padaryti, nesutirpo ir mokytojų palaikyti nuo "alka", nepaisant karščio. Spaudoje reklamuota vėsinama salė buvo tikra lietuviška pirtis.

Visinėkančiai laukėme užbaigiamojo koncerto, nes lietuviška daina ir šokis mums yra visiems prie širdies. "Gerai žinau, kad dainos koncerte, tai buvo dr. H. Nagys žodis" - man prietelius pereiškė. Tai gal

PRANEŠAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ — sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią su-
traukti hemorojus ir pataisyti
sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas at-
rado nepaprastą gydomąją medžiagą,
sugebančią sutraukti hemorojus be
skausmo. Ji per kelias minutes
sumažina niežėjimą ir nepatogumus
bei pagreitina uždegimo pažeistų
audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnė-
jant skausmams įvykdo hemorojų
susitraukimą.

Tačiau visų svarbiausia - rezul-
tatai būdavo toki nuostabūs, kad šis
pagėrimas tesdavosi daugelį mė-
nesių.

To buvo pasiekta naudojant gydo-
mąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri
greitai padeda užgyti pažeistoms
celėms ir sužadina naujų audinių
augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti
tepalo bei lazdelės formose "Pre-
paration H" vardu. Prašykite viso
se valstiniuose. Pinigai bus grąžinti
net nebūsite patenkinti.

per daug pasakyta, nes daug
gerų dalykų buvo koncerte,
tačiau dr. H. Nagys pasakė
puikią kalbą. Tai demonstra-
cija, kad taip daug galima pa-
sakyti per tokį trumpą laiką,
tai pareiškimas, kad mums
lietuviams gana verksti, skys-
tis ir aimanuoti.

Solistė Šukytė visuomet pa-
lieka didelį įspūdį. Pagarba jai
ir garbė mums lietuviams tu-
rėti ją savo tarpe. Tik buvo ne-
tvarka, kad dėl blogos šviesos
solistės veido negalima buvo
matyti. "Birbynės" dainos ir
"Gyvataro" šokiai nebuvo iš-
vardinti programoje, todėl bu-
vo pranešėjos.

P.D. Viskantienės vedama
"Birbynė" ne tik gražiai pa-
dainavo, bet paliko įspūdį kaip
gražus jaunimo būrys. Hamil-
tono "Gyvataras" atrodė tru-
putį pavargęs. Jau, tur būt,
laikas jaunesnio kraujo įsileis-
ti. Man labai keista, kad Hamil-
tono rengimo komitetas pamir-
šo, kad Kanadoje yra ir dau-
giau tautinių šokių grupių. Ko-
dėl gi negalima buvo duoti ir
kitiems pašokti? Jug tai būtų
buvęs didelis malonumas šo-
kėjams ir gera proga jauni-
mui susipažinti. Ar gi tai ne
vienas iš svarbiausių dalykų
dėl ko Lietuvių Dienos ren-
giamos?

Dalyvis M. C.

MONTREAL

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** .STOTI
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARŲ
TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
601 St. John Road TEL. 695-3883
POINTE CLAIRE, QUE.
(M. RUTKAUSKO)
• Atliekame probėgimo ir kapitolinio auto-mašinių darbus.
• Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
• Tikslai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr.40
arba ir, 20. Atvažiuok neapsiriksime!

Lafleur Radio Taxi SKAMBINKITE,
iš visų vietų LaSallėje.
Savininkas Alfonsas Viskantas.
TEL. 366-8300
SPECIALIOS KAINOS:
• Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuvėms. -- visos 24 valandos.
• I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

LaSalle Auto Specialist Reg'd. TEL: garažo 366-0500
namų - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.
7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. SAV. G. DESROCHERS.
(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
TEL. 769-2941.
239 FORTH AVENUE
(at Wellington St.)
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus
drabužius. Siuvu naujus, pagal užsaky-
mus, vyriškus paltus, kostiumus ir kel-
nes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.
Tel. 768-6679.
Windsor yra moderni valykla, turinti 20 me-
tu patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą
moderniškiausią drabužių apsaugą (storage)
ir greitą patarnavimą.
Savininkai: A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co. TEL. 366-3884
K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS
547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.
Daromos įvairios durys, langai, vir-
tuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio
dirbiniai.

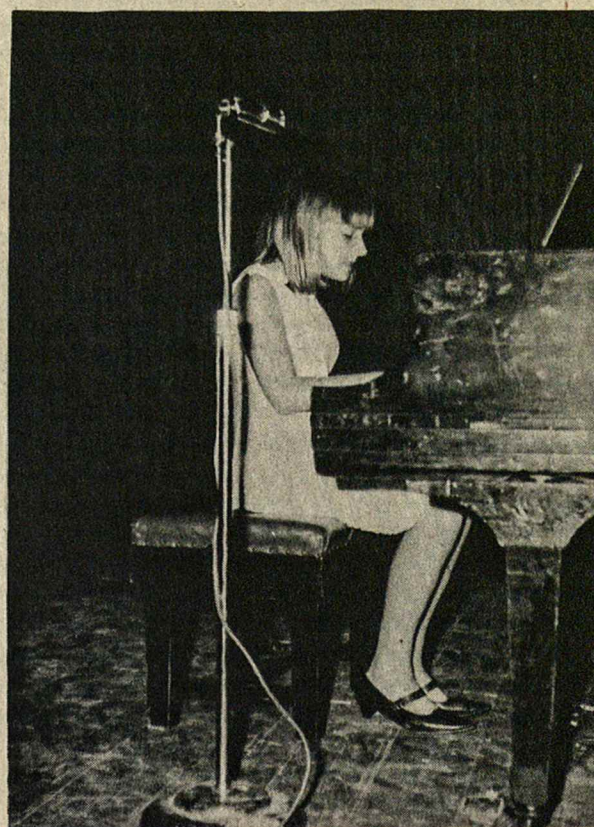
BELLAZZI-LAMY INC. TEL. 366-6941
BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS
7682 BLVD. CHAMPLAIN
coin 6ème Ave., LaSalle
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten - Test,
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

KELEIVIS
Aišku, esate girdeję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-
sius metus. Ji vieni giria, kiti peikia, bet visi ji mėgsta ska-
tyti. Kodėl?
Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės ra-
šyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabarti-
nį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą va-
dą ir pasitikėjimą.
Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių ap-
sakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata
tik \$5.00.
Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių --- Kaina \$1.00.

SĖJA Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis.
Leidžia Varpininkų leidinių fondas.
Redaktorius Grožvydas Lozauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

Kardelienės Muzikos Studijos metų užbaigimo mokinių koncerto metu, Vidurį mok.
E. Kardelienė ir Montrealio Seimelio buv. pirmininkas J. Lukošius. Muzikos stu-
dija šiuos mokslo metus jau pradeda, reikalui esant galima skambinti 767-0473.

Kardelienės Muzikos Studijos mokinė V. Vaupsaitė
prie piano.

ST.CATHARINES, ONTARIO

L.B. APYLINKĖS V-BOS
INFORMACIJA
Š. m. rugsėjo mėn. 20 d. St.
Catharines Apylinkės Valdyba
rengia Tautos Šventės Pami-
nėjimą, kuris įvyks Slovakų
Salėje, Welland - Page gatvių
sankryžoje.

Paskaitą skaitys PLB-nės
Švietimo T.p.-kas, A. Rinkūnas.
Meninę dalį atliks London, Ont.
jau plačiai pagarsėjęs meno
vienetas "Gabijs", vadovauja-
mas Kun. B. Pacevičiaus ir M.
D. Chainauskų.
Minėjimo pradžia 6.00 val.

v. Po to seks meninė dalis, šo-
kia prie gero orkestro, veiks
bufetas, turtinga loterija ir ki-
ti įvairumai.

Visus Niagara pusiasalio
lietuvius kviečiame gausiai
atsilankyti į šį minėjimą.

SOLIDARUMO NARIO MOKESTIS

St. Catharines Apylinkės V-
bos nariai rinks Solidarumo
nario mokesį. Visus apylin-
kės lietuvius V-ba prašo šią
pareigą atlikti ir nario mokes-
tį sumoje \$2.00 sumokėti.

AR ŽINOTE, KAD

"NEPRIKLAUSOMOS
LIETUVOS" SPAUSTUVĖ
spėdina bilietus, pakvietimus,
vizitines ir padėkos korteles, į-
vairius blankus, receptams lape-
lius, vedybinius pakvietimus, mir-
ties atvejų užduoties laiškus. Vi-
sčius finansinius prašimus, bi-
kus su adresais, žurnalus, laik-
raščius ir kt.
Adresas: 7722 George Street,
LaSalle (690) Mtl. P. Q.
Canada.

Joe's Butcher and Grocery

J. LAURINAITIS
1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q. TEL: 524-0209

- Alus, minkšti gerimai ir visoki maisto produktai.
- Prityres sviežių ir rūkytų lietuviško skonio dešrų gamintojas.
- Pristatymas greitas ir sąžiningas į namus, sales visose miesto dalyse.

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE
LASALLE **366-0330**

LaSalle
AUTOMOBILE INC.
7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUÉBEC
TEL. 366-7818
LAURENT DAIGNEAULT
Président
• DART
• CORONET
• CHARGER
• DODGE
• CHRYSLER
• CAMION
• DODGE

Tony's Photo Studio - PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVES MAZAMECIAMS
1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
IVAIROS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

A.B.C.
SIUNTINIŲ
AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.
Montreal 18, P.Q.
Tel. V14-9098

DĖMESIO!

**Nuo rugsėjo mėn. 27 d. BUS ŽYMAI
PAKELTAS MUITAS SIUNTINIAMS.
PASINAUDOKITE DABARTIMI IR
NELAUDAMI IŠSIŪSKITE!**

LIETUVIŠKOS MOKYKLOS REIKALAI.

Mokyklai patalpų parūpinimas prie gero susisiekimo įgalins daugiau tėvų leisti savo vaikus į lietuvišką mokyklą. Iš bet kurios miesto šalies išsėdę į požeminį traukinį - atsisirasite centrinėje Berri-De Montmagny stotyje. Čia tenka išlipti ir jau raudatės prie pat mokyklos. Todėl tikimės, kad šinauja galimybė padės tiems kurie neturi automobilio, o patys vieni vaikai dėl atstumo, paklūsti baimės ar blogo oro nedrįsdavo važiuoti autobusuais.

Patartina vieną kartą supažindinti vaikus su centrine Metro stotimi, kaip iš jos išėiti ir kaip vėliau į reikiama traukinį nušiti. Važiuojantieji iš toliau laiko sutaupymui savo vaikus gali palikti ir paimti iš linijų paskutinių stočių: Frontenac, Longueuil, Atwater ar Henri-Bourassa.

Prašome leisti savo vaikus į lietuvišką mokyklą - savo vaiko gyvenimo praturtinimui ir savo džiaugsmui. Pagrindinės svarbos reikalas yra turėti kuo daugiau vaikų mokykloje. Tada ir visi kiti reikalai bus lengvai sprendžiami.

Montrealio lietuviškoji šeštadieninė mokykla pradeda darbą - naujus mokslo metus rugsėjo mėn. 13 d. šeštadienį 9 val. ryto Ecole St. Jacques patalpose, 301 Blvd. Maisonneuve East.

Į ją renkasi visi pradžios mokyklų ir lituanistinių kursų mokiniai.

Mokyklų darbo pradžia atžymima mokinių pamaldomis šv. Kazimiero parapijoje. Rugsėjo 14 d. sekmadienį abiejų parapijų mokiniai dalyvauja organizuotai su vėliava 10 val. mišiose.

Tėvų Komitetas

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

MOKA UŽ
EINAMASIAS SĄSKAITAS

5%

"LITAS" nieko neskaito už išrašytus čekius ir juos kas mėnesį grąžina paštu.

LIETUVI DARBININKAI!

Jei Tamsta dirbi metalo ar medžio dirbinių fabrike, tai Tamstos gaminiai yra ne kas kita, kaip geometrinės figūros. Toki darbą žiniai palengvina geometrijos žinijimas. Na, žinodamas geometrijos, Tamsta niekuomet nebūsi nei meistras, nei formanas. Tai kodėl nesusipažinti su geometrija? Mokykis niekuomet nevelu.

Per šešias pamokas (raštu) Tamstai suteiksiu geometrinės žinios, kurios praktiškai Tamstai reikalingos, nevargindamas Tamstos akių ir teoremomis.

Viena pamoka 2 dol. 50 centų, tai gi už 15 dolerių Tamsta išsigys žinijimą, kurį mokiniai mokyklose, paprastai išsigys per dvejus metus.

S. Kriaučiūnas
38, Prospect Hill,
Swindon, Wilts,
England.

Montrealio lietuviukai praėjė šeštadieninė mokyklą pirmiau, jau jų daugelis baigė ar bebaigė aukštuosius mokslus bei turi tarnybas.

DIDŽIULĖS VESTUVĖS

Praeitą šeštadienį susituokė Danutė Vekterytė su K. Doherty. Vestuvinė puota vyko DLK Vytauto klubo salėje. Svečių buvo sukiesta nepaprastai daug, kurie vestuvių pertekusiais gerais valgiais ir gėrimais buvo pavaišinti. Jaunosios tėveliai Vekteriai visais svečiais labai buvo patenkinti ir džiaugėsi galėdami padaryti tokią prabangą savo vientelei dukrelei Danutei.

• Šeštadienį įvyko šaunios vestuvės J. ir E. Bitnerių šeimoje, kurių duktė Ariana ištekėjo už Lucky Brain.

• Prieš savaitę, ilgojo savaitgalio proga, vilasaliečiai P. Petročiai iškelė gražias vestuves dukteriai Philips, kuri ištekėjo už Karolio Jakubonio iš Rochesterio.

• Susilaukė pirmagimio A. ir J. Balčiūnai (Mačionytė), taip pat E. ir M. Petrauskai (Juozo).

• Vitas Baltakis (Balton) iš Philadelphia, Pa. lankėsi pas motiną ir kitus artimuosius

• NL redakcijoje lankėsi K. ir O. Juškaiciai iš Chicagos, kurie svečiavosi pas Vilimus.

• Ipolitas Adomaitis, kuris dirbo Sov. Sąjungos paviljone Montrealyje, "Man and His World" parodai užsidarius sekančią savaitę išvyks Lietuvon.

STATYBININKAS JONAS PETRULIS

turi susitars kelis darbus net JAV-se, Bostone. Pasirengęs ten išvykti tuos darbus įvykdyti.

DLK VYTAUTO KLUBO

pirmasis rudens parengimas įvyks spalio mėn. 4 d., šeštadienį. Apie tai bus paskelbta plačiau.

DR. A. S. POPIERAITIS

B. A., M. D., C. M., M. Sc., L. M. C. C., F. R. C. S. (c).

CHIRURGINE PRAKTIKA

REIPTIS TEL: 931-3275.

SEAFORTH MEDICAL BUILDING
3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampus St. Andre)
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. Catherine Street W.
Room 600

Tel: 866-8235, namu 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.

Tel. 932-6662; namu 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building

Suite 2001

Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

Tel. 767-6183.

APDRAUDA = VERTEI

DAŽNAI NETINKAMAS REIŠKINYS, KAD
APDRAUDA BUVO NEPAKANKAMA

BLOGIAUSIAI, -- KAD TAI PAAIŠKĖJA JAU
NELAIMEI ATSTITUKS:

ar tai gaisro atveju,
ar atsakomybės atveju,
ar automobilų apdraudoje
ir t. t.

(Ir būna atvejų kur apdraudos visai neturėta)

INFLIACIJAI REIŠKINTIS VISU SMARKUMU
VERTĖTŲ JŪSŲ APDRAUDŲ NORMAS
GERAI PERŽIŪRĖTI, APDRAUDAS
ATNAUJINANT

PAKANKAMA APDRAUDA NEDAUG DAUGIAU
KAINUOJA UŽ DALINĘ APDRAUDA

Ši informacija visuomenei yra pateikiama:

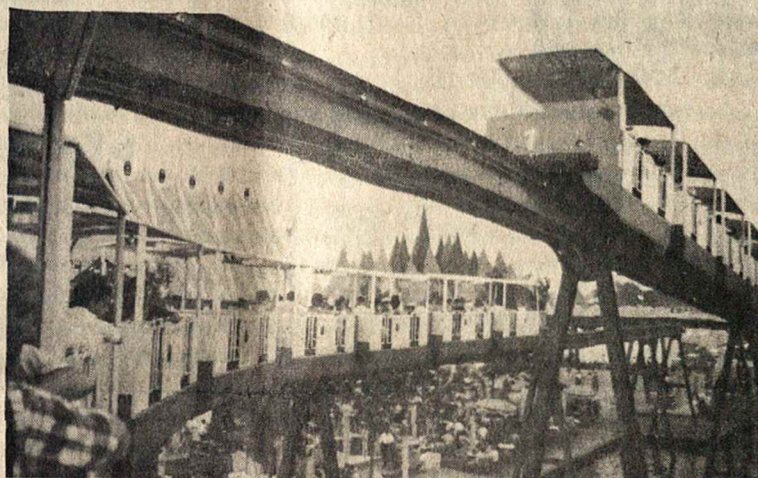
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Chartered Insurance Brokers

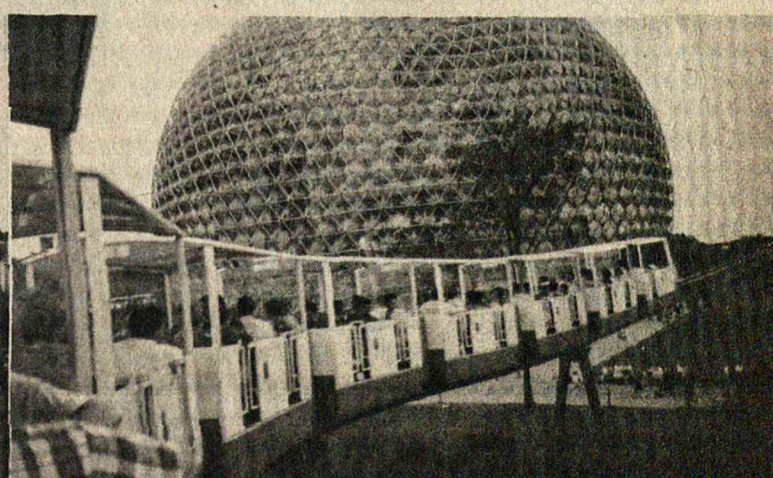
Tel. 722-3545.

Paskutiniuosius metus baigusiuji šeštadieninė mokyklą dalis montrealiečių mokinių, su komiteto pirmininku Petru Adamoniū.

"MAN AND HIS WORLD" paroda Montrealyje jau uždaryta. Sustojo ir visas susisiekimas, kuriuo lankytojai naudodavosi ne tik kaip susisiekimo priemone, bet ir pasivažinėjimo malonumu, ypač šios vasaros pabaigos karščiūse.

• Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų Kongregacijos Montrealio skyriaus namuose po paskutinės kapitulės padarytas šis pakelimas. Iškelta seselė Judita Zabitaitė ir į jos vietą yra atkelta seselė Jurgita-Marija Saulaitytė. Ši seselė lietuviškai visuomenei yra pažįstama savo poezija, pasirodanti perijodinėje spaudoje ir viename rinkinyje "Kai mes nutylam".

ta-Marija Saulaitytė. Ši seselė lietuviškai visuomenei yra pažįstama savo poezija, pasirodanti perijodinėje spaudoje ir viename rinkinyje "Kai mes nutylam".

IŠNUOMUOJAMA
Išnuomuojamas vienam asmeniui pilnai apstatytas ir su visais patogumais butas.
Skambinti 366-4651.

LITAS
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
EINAMASIAS 5-tas 5,0%	ASMENINES iš 9%
ŠĖRUS (numatyta) 5,5%	NEKILN. TURTO iš 9%
TERM.IND. 1 metams 7,25%	įskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.
TERM.IND. 2 " 7,75%	JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6,5%).
TERM.IND. 3 " 7,75%	

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šerų sumos.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.
TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Lite" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario

PROVINCIOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal, 409.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B. NAMU: 727-3120.
Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B. NAMU: 271-5758.

KOMERCINIO, PRIVATAUSTURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS

Keating FORD Sales Limited

TEL. 769-8831

USED CARS
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford lietuvių atstovas
769-8831.
Tel: namų 366-2548

